

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster samt till vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att i Finland skall bringas i kraft de stadganden om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster som motsvarar de i bilagan till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) nämnda, av Europeiska gemenskaperna (EG) utfärdade försäkringsdirektiven. Det föreslås därför att en lag stiftas om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster.

Med fritt tillhandahållande av försäkringstjänster avses i lagförslaget att ett utländskt försäkringsbolag, vars hemort är i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, från ett fast driftställe utomlands täcker en skadeförsäkringsrisk som är belägen i Finland eller ingår ett livförsäkringsavtal med en i Finland stadigvarande bosatt fysisk person eller en här verksam juridisk person. Ett försäkringsbolag kan fritt börja tillhandahålla försäkringstjänster antingen efter att ha gjort en anmälan om saken till social- och hälsovårdsministeriet eller efter att av ministeriet ha beviljats sådant verksamhetstillstånd som verksamheten förutsätter. Försäkring av s.k. stora skaderisker förutsätter enligt förslaget endast en anmälan till social- och hälsovårdsministeriet, medan försäkring av övriga skaderisker förutsätter verksamhetstillstånd. När det gäller livförsäkring skall gränsdragningen ske utgående från hur aktivt ett utländskt EES-livförsäkringsbolag ämnar bjuda ut sina tjänster i Finland.

Ett utländskt EES-försäkringsbolags fria tillhandahållande av försäkringstjänster skall övervakas av social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med myndigheterna i bolagets hemland och myndigheterna i det land där bolaget är etablerat. När fritt tillhandahållande av

försäkringstjänster enligt förslaget förutsätter verksamhetstillstånd, skall vid beräkningen av ansvarsskulden och placeringen av de tillgångar som utgör täckning för den tillämpas finländsk lagstiftning och de grunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställt för bolaget. Vidare skall livförsäkringsbolag, när de med stöd av verksamhetstillstånd fritt tillhandahåller livförsäkringar, iakttä de grunder för livförsäkring som ministeriet fastställt för bolaget.

Rätten att fritt tillhandahålla försäkringstjänster inbegriper inte lagstadgad olycksfalls- eller patientförsäkring, atomansvarighets- eller läkemedelsskadeförsäkring och inte heller lagstadgad pensionsförsäkring. Dessa försäkringsgrenar kommer således också i framtiden att förutsätta egentlig koncession och etablering av ett driftställe i Finland. Lagen skall inte heller tillämpas på återförsäkring, som redan nu kan tillhandahållas utan tillstånd av finska myndigheter.

Dessutom föreslås att lagen om skatt på vissa försäkringspremier, lagen om brandskyddsavgift och lagen om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen skall ändras.

Propositionen har samband med propositioner med förslag till lagar om ändring av trafikförsäkringslagen, om tillämplig lag vid vissa försäkringsavtal av internationell karaktär och om försäkringsmäklare. Nämnda propositioner avläts separat.

Propositionen ansluter sig till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Lagarna avses träda i kraft samtidigt som EES-avtalet. Om ikraftträdandet skall stadgas genom förordning.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida		Sida
ALLMÄN MOTIVERING	3	2. Närmare stadganden och bestämmelser	21
1. EG:s regelverk om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster	3	3. Ikraftträdande	21
1.1. Andra skadeförsäkringsdirektivet	3	LAGTEXTER	22
1.2. Andra livförsäkringsdirektivet	3	1. Lag om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster	22
1.3. Fjärde trafikförsäkringsdirektivet	4	2. Lag om ändring av 2 § lagen om skatt på vissa försäkringspremier	26
2. Lagstiftningen i Finland och de ändringsbehov som föranleds av EES-avtalet	5	3. Lag om ändring av 1 § lagen om brandskyddsavgift	27
2.1. Nuläge	5	4. Lag om ändring av 1 § lagen om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen	27
2.2. Föreslagna ändringar	5	BILAGA 1	28
2.3. Ärendets beredning	6	Parallelltexter	28
3. Propositionens organisatoriska och ekonomiska verkningar	6	2. Lag om ändring av 2 § lagen om skatt på vissa försäkringspremier	28
4. Andra omständigheter som inverkat på propositionen	6	3. Lag om ändring av 1 § lagen om brandskyddsavgift	28
DETALJMOTIVERING	7	4. Lag om ändring av 1 § lagen om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen	29
1. Motivering till lagförslagen	7	BILAGA 2	30
1.1. Lag om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster	7	De av EG fastställda försäkringsklasserna	30
1.2. Lag om skatt på vissa försäkringspremier ..	20		
1.3. Lag om brandskyddsavgift	21		
1.4. Lag om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen	21		

ALLMÄN MOTIVERING

1. EG:s regelverk om fritt tillhandahållande av försäkrings-tjänster

Syftet med det i bilaga IX till EES-avtalet nämnda andra direktivet av den 22 juni 1988 om samordning av lagar och andra författningar angående annan direkt försäkring än livförsäkring, och med bestämmelser för att underlätta det effektiva utnyttjandet av friheten att tillhandahålla tjänster, och med ändring av direktiv 73/239/EEG (88/357/EEG), nedan andra skadeförsäkringsdirektivet, andra direktivet av den 8 november 1990 om samordning av lagar och andra författningar om direkt livförsäkring och med bestämmelser avsedda att göra det lättare att effektivt utnyttja friheten att tillhandahålla tjänster, och ändring av direktiv 79/267/EEG (90/619/EEG), nedan andra livförsäkringsdirektivet, och direktivet av den 8 november 1990 om ändring, särskilt såvitt avser ansvarsförsäkring för motorfordon, av direktiv 73/239/EEG och direktiv 88/357/EEG, vilka avser samordning av lagar och andra författningar angående annan direkt försäkring än livförsäkring (90/618/EEG), nedan fjärde trafikförsäkringsdirektivet är att avreglera tillhandahållandet av försäkringstjänster inom EG genom att tillåta försäljning av försäkringstjänster från en medlemsstat till en annan, utan etablering av något verksamhetsställe.

1.1. Andra skadeförsäkringsdirektivet

Enligt det andra skadeförsäkringsdirektivet får ett försäkringsbolag som har sitt säte, dvs. hemort i någon av EG:s medlemsstater, utgående från sitt etableringsställe i en medlemsstat täcka en skadeförsäkringsrisk som är belägen i en annan medlemsstat. Sådan verksamhet, som i direktivet kallas fritt tillhandahållande av försäkringstjänster, får ett försäkringsbolag med avseende på s.k. stora risker inleda efter att ha gjort anmälan till tillsynsmyndigheterna både i bolagets hemland och i det land där risken är belägen. Om bolaget har för avsikt att tillhandahålla tjänster från ett etableringsställe i någon annan medlemsstat än bolagets hemland, skall anmälan göras också till myndigheterna i denna stat. Med stora risker avses för

närvarande försäkringar som tagits av företag med över 500 anställda och från början av år 1993 företag med över 250 anställda samt alltid vissa sådana försäkringsgrenar som transportförsäkring och företags kreditförsäkring.

Den stat där risken är belägen kan förutsätta tillstånd av behörig myndighet för fritt tillhandahållande av försäkringar som avser andra risker än s.k. stora risker. Ansökningsförfarandet är i det fallet något enklare än när det är fråga om sådan egentlig koncession som förutsätts för etablering. Tillstånd kan förvägras endast i det fall att den tilltänkta verksamheten inte är förenlig med lagarna, förordningarna och de administrativa föreskrifterna i det land där risken är belägen. Enligt direktivet är det också möjligt att fritt tillhandahålla obligatoriska skadeförsäkringar, men i så fall måste medlemsländernas gällande bestämmelser om obligatoriska skadeförsäkringar iakttas.

Fritt tillhandahållande av försäkringstjänster övervakas av myndigheterna i försäkringsbolagets hemland, myndigheterna i medlemsstaten för etableringsstaten samt av den stats myndigheter där tjänsterna tillhandahålls. Om en förutsättning för fritt tillhandahållande av försäkringstjänster är behörig myndighets tillstånd, skall vid bestämmandet av ansvarsskuldens storlek, placeringen av täckningen för ansvarsskulden samt vid samordningen och lokaliseringen av dessa tillgångar iakttas bestämmelserna som gäller i den stat där risken är belägen.

Direktivet innehåller dessutom bestämmelser om överlåtelse av försäkringsbestånd inom EG:s territorium, bestämmelser om vilken lag som skall tillämpas på försäkringsavtal samt bestämmelser om indirekta skatter.

Direktivets bestämmelser om fritt tillhandahållande av tjänster skall inte tillämpas på arbetsolycksfalls-, atomansvarighets- eller läkemedelsskadeförsäkring. Inte heller skall de tillämpas på de försäkringsgrenar som det första skadeförsäkringsdirektivet inte tillämpas på, exempelvis försäkringar som hänför sig till det lagstadgade socialskyddet.

1.2. Andra livförsäkringsdirektivet

Det andra livförsäkringsdirektivet om fritt tillhandahållande av livförsäkringar motsvarar

det andra skadeförsäkringsdirektivet. Med fritt tillhandahållande av livförsäkringstjänster avses att ett försäkringsbolag från ett etableringsställe i en medlemsstat ingår livförsäkringsavtal med en person som är stadigvarande bosatt i en annan medlemsstat eller, om försäkringstagaren är en juridisk person, ett livförsäkringsavtal som ansluter sig till den juridiska personens etableringsställe i den andra medlemsstaten.

En förutsättning också för fritt tillhandahållande av livförsäkringar är antingen att anmälan görs till behörig myndighet i den medlemsstat där tjänsterna tillhandahålls eller att tillstånd erhålls av denna myndighet. Om inledandet av verksamheten skall dessutom alltid göras anmälan till tillsynsmyndigheten i bolagets hemland och till tillsynsmyndigheten i etableringsstaten, i det fall att bolaget har för avsikt att tillhandahålla tjänster från ett etableringsställe i en annan medlemsstat. Medlemsstaten kan kräva att bolaget ansöker om tillstånd i det fall att bolaget utgående från en annan medlemsstat aktivt bjuder ut livförsäkringar till i landet stadigvarande bosatta fysiska personer eller till i landet etablerade juridiska personer.

Ett försäkringsbolag får efter anmälan till myndigheterna i det land där bolaget har sitt säte och myndigheterna i den medlemsstat där det har för avsikt att erbjuda sina tjänster, fritt börja tillhandahålla livförsäkringar endast i det fall att det är fråga om s.k. passivt fritt tillhandahållande. Detta innebär att försäkringstagaren på eget initiativ vänder sig till ett försäkringsbolag som är verksamt i en annan medlemsstat, i syfte att ingå försäkringsavtal. Däremot får försäkringsbolaget eller dess representant inte i syfte att ingå försäkringsavtal uppsöka kunder i den stat där dessa är stadigvarande bosatta eller har sitt driftställe. En försäkringstagare anses handla på eget initiativ också i det fall att försäkringstagaren i det land där han är bosatt anlitar en försäkringsmäklare. Eftersom alla medlemsländer inte ännu har någon lagstiftning om försäkringsmäklare ges medlemsstaterna, för de skall kunna åstadkomma den lagstiftning som behövs, i direktivet en möjlighet att ända till den 20 maj 1996 se till att försäkringar som tagits genom förmedling av försäkringsmäklare inte är försäkringsavtal som försäkringstagaren ingått på eget initiativ.

Liksom i det andra skadeförsäkringsdirektivet finns i det andra livförsäkringsdirektivet bestämmelser om val av den lag som skall tillämpas på försäkringsavtal, om tillsynsmy-

digheternas behörighet och om överföring av försäkringsbestånd. Dessa motsvarar i stort sett skadeförsäkringsdirektivet. Dessutom finns i det andra livförsäkringsdirektivet en bestämmelse om s.k. ångertid, som innebär att en försäkringstagare skall ges en möjlighet att säga upp livförsäkringsavtal inom 14—30 dagar från den dag han informerades om att avtal har kommit till stånd genom fritt tillhandahållande av försäkringstjänster. Ett uppsägningsmeddelande befriar försäkringstagaren från samtliga framtida avtalsförpliktelser.

Enligt det andra livförsäkringsdirektivet får tillstånd att fritt tillhandahålla försäkringstjänster vägras endast i det fall att den verksamhet som ansökan avser står i strid med lagar, förordningar eller administrativa bestämmelser i den medlemsstat där det är meningen att erbjuda tjänsterna. Det oaktat skall, om medlemsstatens lagstiftning inte tillåter att liv- och skadeförsäkringsverksamhet bedrivs inom ett och samma försäkringsföretag, medlemsstaten bevilja också ett sådant utländskt försäkringsbolag tillstånd att åtminstone till utgången av år 1995 fritt tillhandahålla liv- och skadeförsäkringstjänster, som bedriver både skade- och livförsäkringsverksamhet (kompositbolag).

Om det krävs tillstånd av behörig myndighet för att fritt tillhandahålla försäkringstjänster skall också i samband med livförsäkring, i fråga om grunderna för beräkning av ansvarsskulden, placering och lokaliseringen av tillgångarna samt deras kongruens tillämpas den medlemsstats bestämmelser där tjänsterna tillhandahålls. Dessutom skall iaktas respektive medlemsstats bestämmelser om fribreiv och återköp samt om grunderna för de tilläggförmåner som är förenade med försäkringen. En medlemsstat kan yrka på förhandsgodkännande av premiegrunderna i det fall att detta anses vara förenligt med försäkringstagarnas fördel.

Direktivets stadganden om fritt tillhandahållande av tjänster skall inte tillämpas på förvaltning av pensionsfonder och inte heller på sådana försäkringsslag som redan faller utanför tillämpningsområdet för det första livförsäkringsdirektivet, såsom under vissa förutsättningar de försäkringar som hänför sig till det lagstadgade socialskyddet.

1.3. Fjärde trafikförsäkringsdirektivet

Det andra skadeförsäkringsdirektivet inne-

bär att bestämmelserna om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster inte inbegriper vissa risker, såsom lagstadgad olycksfalls- och trafikförsäkring, som det vid den tidpunkt direktivet gavs inte ansågs motiverat att tillämpa dessa bestämmelser på. Det fjärde trafikförsäkringsdirektivet innebär att undantaget i fråga om trafikförsäkring upphävs, vilket leder till att också trafikförsäkringar i framtiden kan tillhandahållas över gränserna, under vissa i direktivet angivna förutsättningar.

2. Lagstiftningen i Finland och de ändringsbehov som föranleds av EES-avtalet

2.1. Nuläge

För drivande av försäkringsrörelse i Finland förutsätts en av statsrådet beviljad koncession, varom för finländska bolags vidkommande stadgas i lagen om försäkringsbolag (1062/79) och för utländska försäkringsbolags vidkommande i lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland (635/89).

Enligt lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland får ett utländskt försäkringsbolag inte utan statsrådets koncession driva direktförsäkringsrörelse i Finland. Ett utländskt försäkringsbolag som inte är etablerat i Finland får således inte tillhandahålla försäkringstjänster, hålla sig med en representant eller ett ombud i detta land och inte heller t.ex. till en försäkringsmäklare betala arvode för förmedling av försäkringar. Däremot behöver ett utländskt försäkringsbolag inte ha koncession för att bedriva återförsäkring i Finland.

En enskild försäkringstagare (en fysisk person, ett företag eller någon annan juridisk person) kan emellertid på eget initiativ teckna försäkring också i ett utländskt försäkringsbolag som inte har koncession i Finland. Försäkringstagaren kan i så fall anlita t.ex. en försäkringskonsult, till vilken han själv betalar arvode. Om ett försäkringsbolag däremot betalar förmedlingsarvode eller marknadsför sina försäkringar i Finland, är det fråga om sådant olovligt bedrivande av försäkringsrörelse som är straffbart enligt finsk lagstiftning.

2.2. Föreslagna ändringar

Icke etablerade företag får enligt den gällan-

de lagstiftningen inte tillhandahålla försäkringstjänster i Finland, med undantag av återförsäkring. Det är därför på grund av det andra skadeförsäkringsdirektivet, det andra livförsäkringsdirektivet och det fjärde trafikförsäkringsdirektivet nödvändigt att i lagstiftningen ta in stadganden om frihet att tillhandahålla försäkringstjänster. Detta föreslås ske genom att det stiftas en lag om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster. Enligt lagen skall utländska försäkringsbolag vilkas hemland är en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stat) fritt få tillhandahålla försäkringstjänster i Finland från utländska driftställen (motsvaras i direktiven av etableringsställe). Lagen skall inte tillämpas på återförsäkring, lagstadgad olycksfalls- och patientförsäkring, atomansvarighets- och läkemedelsskadeförsäkring och inte heller på lagstadgad pensionsförsäkring.

De stadganden som direktiven förutsätter i fråga om finländska försäkringsbolag och sådana utländska EES-försäkringsbolags representationer som fått koncession i Finland, förutsätts bli intagna i lagen om försäkringsbolag och i lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland. Särskilda propositioner kommer att avlätas om ändring av dessa lagar.

Det andra skadeförsäkringsdirektivet och det andra livförsäkringsdirektivet föranleder i och med friheten att tillhandahålla försäkringstjänster behov också av andra ändringar i Finlands lagstiftning. Lagen om skatt på vissa försäkringspremier (664/66) och lagen om brandskyddsavgift (586/46) föreslås bli så ändrade att ett sådant utländskt EES-försäkringsbolag som fritt tillhandahåller försäkringstjänster i Finland, i likhet med finländska försäkringsbolag och här verksamma utländska försäkringsbolags representationer skall åläggas att betalas försäkringspremieskatt och brandskyddsavgift. Dessutom föreslås lagen om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen (479/44) bli så ändrad att endast sådana utländska försäkringsbolag som fått koncession att driva försäkringsrörelse i Finland skall åläggas att betala försäkringsinspektionsavgift.

En proposition med förslag till lag om tillämplig lag vid vissa försäkringsavtal av internationell karaktär har avlåtits separat (RP 235/1992 rd). Enligt den huvudregel som framgår av det andra skadeförsäkringsdirektivet skall på försäkringsavtal, i avsaknad av en

laghänvisning tillämpas lagen i den stat där risken är belägen. Enligt huvudregeln i det andra livförsäkringsdirektivet skall i samband med livförsäkringar på motsvarande sätt tillämpas lagen i den stat där försäkringstagaren är bosatt eller, om försäkringstagaren är en juridisk person, lagen i staten där det etableringsställe är beläget som avtalet hänför sig till.

Av det fjärde trafikförsäkringsdirektivet föranledda specialstadganden föreslås bli fogade till trafikförsäkringslagstiftningen. Dessa specialstadganden gäller bl.a. utländska EES-försäkringsbolags deltagande i trafikförsäkringsföreningens verksamhet samt ersättningsombud vilka utländska EES-försäkringsbolag som erbjuder trafikförsäkringar i Finland förutsätts ha för att sköta ersättningsverksamheten i detta land. En särskild proposition föreslås om ändring av trafikförsäkringslagen (279/59).

Med anledning av det andra livförsäkringsdirektivets bestämmelse om ångertid behövs det inget verkställighetsstadgande. Redan enligt den gällande lagen om försäkringsavtal har försäkringstagaren en mot den i direktivet angivna tiden svarande möjlighet att frigöra sig från alla framtida avtalsförpliktelser.

2.3. Ärendets beredning

Social- och hälsovårdsministeriet tillsatte i början av 1991 en arbetsgrupp med uppgift att reda ut vilka ändringar det blir nödvändigt att göra i lagen om försäkringsbolag och lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland samt i lagstiftningen om annan privatförsäkring, såvida Finland i enlighet med EES-avtalet måste samordna sin lagstiftning med EG:s lagstiftning. I denna arbetsgrupp var förutom social- och hälsovårdsministeriet också Finska Försäkringsbolags Centralförbund representerat. Denna proposition bygger på arbetsgruppens promemoria II (arbetsgruppspromemoria 1991:22) och de utlåtanden som fåtts om den.

3. Propositionens organisatoriska och ekonomiska verkningar

Några nya organ föreslås inte bli inrättade. Tillsynen över försäkringsrörelse som bedrivs i form av fritt tillhandahållande av tjänster föreslås, liksom försäkringsverksamheten överhuvudtaget, ankomma på social- och hälsovårdsministeriet. I och med att försäkringstjänster får tillhandahållas fritt kan ministeriets tillsynsuppgifter öka t.o.m. kraftigt, om man beaktar att i vårt land för närvarande verkar 54 inhemska och endast tre utländska försäkringsbolag. T.ex. i Danmark har sammanlagt närmare 130 skadeförsäkringsbolag från andra EG-stater anmält att de från utlandet börjar bedriva skadeförsäkring av stora risker. Även om propositionen inte har några större statsekonomiska verkningar, kommer den att öka social- och hälsovårdsministeriets arbetsbörda bl.a. när det gäller behandlingen av nya anmälnings- och ansökningsärenden och utbytet av information med övriga EES-stater.

4. Andra omständigheter som inverkat på propositionen

Propositionen har samband med propositionerna med förslag till lag om ändring av trafikförsäkringslagen, med förslag till lag om tillämplig lag vid vissa försäkringsavtal av internationell karaktär och med förslag till lag om försäkringsmäklare. Dessa propositioner avlåts separat. Vidare har propositionen vissa beröringspunkter också med propositionerna med förslag till lag om ändring av lagen om försäkringsbolag och ändring av lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland, vilka också de avlåts separat.

EG antog i juni 1992 ett s.k. tredje skadeförsäkringsdirektiv (92/49/EEG). Även det s.k. tredje livförsäkringsdirektivet förväntas bli antaget under år 1992. Dessa direktiv hör ännu inte till EES-reglerna, och ändringsbehov orsakade av dem har inte beaktats i propositionen.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslagen

1.1. Lag om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster

Tillämpningsområde

1 §. I paragrafens 1 mom. definieras lagens tillämpningsområde. Lagen gäller utländska EES-försäkringsbolags rätt att fritt tillhandahålla försäkringstjänster i Finland. Finländska försäkringsbolags rätt att fritt tillhandahålla försäkringstjänster i andra EES-stater föreslås, i likhet med utländska EES-försäkringsbolags i Finland etablerade representationers motsvarande rätt, bli reglerad i lagen om försäkringsbolag och lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland.

Enligt artikel 2.b andra strecksatsen i det andra skadeförsäkringsdirektivet får endast försäkringsbolag vars hemland är någon av EG:s medlemsstater tillhandahålla försäkringstjänster över gränserna. Enligt artikel 2.b andra strecksatsen i det andra livförsäkringsdirektivet gäller motsvarande begränsning med avseende på ett livförsäkringsbolags hemland. Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. kan därför försäkringstjänster i Finland tillhandahållas endast av utländska försäkringsbolag vars hemland är en EES-stat.

Enligt paragrafen gäller lagen endast verksamhet som bedrivs från ett utländskt driftställe. Ett utländskt EES-försäkringsbolag har således inte med stöd av lagen om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster rätt att i Finland inrätta representation, filial, agentur eller någon annan byrå som sköts av bolagets egen personal. Det kan inte heller befullmäktiga en i Finland självständigt verksam person att kontinuerligt för bolagets räkning fungera som agentur, eftersom vilken som helst permanent närvaro i Finland jämställs med sådan representation som avses i lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet. Om ett utländskt EES-försäkringsbolag vill etablera sig i Finland, skall det i enlighet med lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland ansöka om koncession hos statsrådet.

När det fria tillhandahållandet av försäkringstjänster bedrivs utgående från ett utländskt driftställe, sköts marknadsföringen av försäkringarna i allmänhet antingen som direkt mark-

nadsföring eller genom annonsering i finländsk press, television eller radio. Ett utländskt EES-försäkringsbolags representant kan under besök i Finland kontakta potentiella kunder, men han får således inte ha något permanent etableringsställe här.

Med undantag av vad som är fallet beträffande trafikförsäkring skall också ersättningsfunktionerna skötas från det utländska driftstället, även om ett utländskt EES-försäkringsbolag i skadefall kan sända sin representant till Finland t.ex. för skadeinspektion. För skötseln av ersättningsfunktionerna inom trafikförsäkringen skall ett utländskt EES-försäkringsbolag som tillhandahåller trafikförsäkringar i Finland här placera ett i det fjärde trafikförsäkringsdirektivet nämnt s.k. ersättningsombud. För betalningen av premieskatten skall ett utländskt EES-försäkringsbolag dessutom ha en sådan representant i Finland som avses i 88 § omsättningsskattelagen (559/91). Ombudet skall också sköta betalningen av brandskyddsavgiften.

Ett utländskt EES-försäkringsbolag kan dessutom anlita en i Finland verksam försäkringsmäklare för förmedling av försäkringar.

Såsom fritt tillhandahållande av försäkringstjänster av det slag som avses i den föreslagna lagen anses inte att ett utländskt EES-försäkringsbolag, som inte på något sätt bjudit ut sina tjänster i Finland beviljar en sådan försäkringstagare försäkring, som på eget initiativ antingen själv eller med anlitan av en försäkringsmäklare som handlar på hans vägnar kontaktar ett försäkringsbolags utländska driftställe i syfte att ingå ett försäkringsavtal. För att det inte skall anses vara fråga om fritt tillhandahållande får varken försäkringsbolaget eller dess representant i Finland kontakta potentiella kunder i syfte att ingå försäkringsavtal. Försäkringsbolaget får inte heller kontakta potentiella försäkringstagare t.ex. med personliga riktade marknadsföringsåtgärder och inte heller annonsera i finländsk tidningspress, television eller radio.

Enligt paragrafens 2 mom. är det möjligt att genom förordning utvidga lagens tillämpningsområde från utländska EES-försäkringsbolag till också andra utländska försäkringsbolag, t.ex. i sådana fall då Finland med någon främmande stat avtalat om ett sådant arrangemang.

2 §. I paragrafen räknas upp försäkringsgrenar som lagen inte tillämpas på. Å ena sidan anges försäkringsgrenar som inte överhuvudtaget faller inom skade- och livförsäkringsdirektivens tillämpningsområde och som således inte får tillhandahållas fritt, dvs. försäkringar som hör till det lagstadgade socialskyddet. Å andra sidan anges försäkringsgrenar som visserligen hänförs till tillämpningsområdet för de första direktiven men inte till tillämpningsområdet för de andra direktiven om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster (atomansvarighets- och läkemedelsskadeförsäkring).

Bedrivande av återförsäkringsrörelse inom EG avreglerades i fråga om avskaffande av inskränkningar i etableringsfriheten och i friheten att tillhandahålla tjänster avseende återförsäkring och retrocession genom EG-rådets direktiv (64/225/EEG.) De senare givna skade- och livförsäkringsdirektiven gäller därför endast direktförsäkring.

Enligt 1 § lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland tillämpas denna lag inte på återförsäkringsrörelse. Ett utländskt försäkringsbolag behöver inte statsrådets koncession för att bedriva återförsäkringsrörelse i Finland.

Av den anledningen föreslås i paragrafens 1 punkt ett stadgande om att lagen inte gäller återförsäkring. Tillhandahållandet av återförsäkringstjänster kommer således också i framtiden att vara fritt.

Enligt artikel 12.2 första strecksatsen i det andra skadeförsäkringsdirektivet avser de särskilda bestämmelserna om friheten att tillhandahålla försäkringstjänster inte arbetsolycksfallsförsäkring. Enligt artikel 12.2 i det andra skadeförsäkringsdirektivet gäller de särskilda bestämmelserna om frihet att tillhandahålla tjänster inte transaktioner, företag eller institut för vilka första direktivet inte är tillämpligt. Första skadeförsäkringsdirektivet gäller enligt dess artikel 2.1.d inte försäkring som utgör en del av ett lagfäst socialförsäkringssystem. På dessa grunder föreslås i paragrafens 2 punkt att lagen inte skall tillämpas på sådan lagstadgad olycksfallsförsäkring som hänför sig till det lagstadgade socialskyddet i Finland. Med lagstadgad olycksfallsförsäkring avses försäkringar enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/48) och lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/81). På samma grund föreslås att stadgandena om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster inte skall

tillämpas på sådan patientförsäkring som avses i patientskadlagen (585/86).

Enligt artikel 12.2 fjärde strecksatsen i andra skadeförsäkringsdirektivet gäller de särskilda bestämmelserna rörande friheten att tillhandahålla tjänster inte sådana till försäkringsklass 13 hörande risker som avser civilrättslig ansvarighet för kärnenergi och produktansvarighet för läkemedel. Enligt 3 punkten gäller lagen således inte atomansvarighets- och läkemedelsskadeförsäkring.

Enligt EES-avtalets bilaga IX skall första livförsäkringsdirektivet inte tillämpas på den lagstadgade arbetspensionsförsäkringen i Finland, dvs. sådan pensionsförsäkringsrörelse som bedrivs av pensionsförsäkringsföretag och som avses i lagen om pension för arbetstagare (395/61) och i annan finländsk lagstiftning i samband därmed. Av den anledningen och eftersom de försäkringar som hänförs till det lagstadgade socialskyddet och som enligt andra livförsäkringsdirektivets artikel 10.3 faller utanför tillämpningsområdet för första livförsäkringsdirektivet således faller utanför tillämpningsområdet för stadgandena om fritt tillhandahållande av tjänster, föreslås i 4 punkten ett stadgande om att lagen inte gäller lagstadgad pensionsförsäkring.

Definitioner

3 §. Eftersom friheten att tillhandahålla försäkringstjänster är en i Finland hittills okänd aspekt på försäkringsverksamheten och eftersom det i andra skadeförsäkringsdirektivet och andra livförsäkringsdirektivet finns ett flertal detaljerade bestämmelser om saken, blir det nödvändigt att definiera motsvarande begrepp också i Finlands lagstiftning. Definitionerna föreslås bli intagna i lagens 3—6 §§.

Begreppet "fritt tillhandahållandet av försäkringstjänster" definieras i fråga om skadeförsäkring i artikel 12.1 i det andra skadeförsäkringsdirektivet, som i sin tur hänvisar till artikel 2 d. Friheten att tillhandahålla livförsäkringstjänster definieras i artikel 10.1 och artikel 2 e i det andra livförsäkringsdirektivet. Eftersom skadeförsäkringsdirektivets definition skiljer sig från livförsäkringsdirektivets, är det nödvändigt att i paragrafens 1 mom. definiera begreppet "fritt tillhandahållandet av försäkringstjänster" separat i fråga om liv- respektive skadeförsäkring.

Enligt 1 punkten i paragrafens 1 mom.

innebär fritt tillhandahållandet av försäkrings-tjänster i fråga om skadeförsäkring att ett utländskt EES-försäkringsbolag från ett sådant driftställe i utlandet som avses i 4 § ingår försäkringsavtal beträffande en sådan i Finland belägen risk som avses i 5 §.

Fritt tillhandahållandet av livförsäkringstjänster definieras i 1 mom. 2 och 3 punkten. Enligt 2 punkten i paragrafens 1 mom. anses det vara fråga om fritt tillhandahållande av försäkrings-tjänster i det fall att ett utländskt EES-försäkringsbolag från ett utländskt driftställe ingår livförsäkringsavtal med en fysisk person som är varaktigt bosatt i Finland.

Enligt 3 punkten i paragrafens 1 mom. skall livförsäkringsavtal som ingåtts med juridiska personer anses hänförliga till friheten att tillhandahålla försäkringstjänster i det fall att livförsäkringen ansluter sig till en juridisk persons driftställe i Finland.

Enligt artikel 1 b i det andra skadeförsäkringsdirektivet kan de särskilda bestämmelserna om friheten att tillhandahålla tjänster tillämpas med avseende på de försäkringsklasser som omfattas av första skadeförsäkringsdirektivet. Skadeförsäkringsklasserna framgår av bilaga A till det första skadeförsäkringsdirektivet. Klasserna är 18 till antalet. En del av dem faller i enlighet med lagförslagets 2 § utanför lagens tillämpningsområde.

Eftersom försäkringsgrenarna i Finlands lagstiftning inte klassificeras på samma sätt som i direktivet föreslås det att i paragrafens 2 mom. hänvisas till det i EES-avtalets bilaga IX nämnda första skadeförsäkringsdirektivet. De av EG fastställda försäkringsklasserna framgår av bilaga 2 till denna proposition.

I paragrafens 3 mom. föreslås i överensstämmelse med 2 mom. en hänvisning till livförsäkringsklassificering i det i EES-avtalets bilaga IX nämnda första livförsäkringsdirektivet. Klassificeringen finns också i bilaga 2 till denna proposition.

I artikel 10.2 i det andra livförsäkringsdirektivet anges de försäkringsgrenar som de särskilda bestämmelserna om friheten att tillhandahålla tjänster gäller och enligt artikel 10.3 skall vissa former av livförsäkring inte omfattas av friheten att tillhandahålla tjänster. I båda punkterna hänvisas dessutom till den närmare definitionen av livförsäkringsgrenarna i artikel 1 i det första livförsäkringsdirektivet. I det första livförsäkringsdirektivets bilaga har de ifrågasvarande försäkringsgrenarna indelats i

nio livförsäkringsklasser. Av de bestämmelser i direktiven som beskrivs ovan följer att tjänster som hör till livförsäkringsklasserna 1—6 får tillhandahållas fritt.

I paragrafens 3 mom. föreslås att endast livförsäkringsklasserna 1—4 skall omfattas av lagen om fritt tillhandahållande av försäkrings-tjänster. Klasserna 5 och 6 föreslås bli utanför tillämpningsområdet, eftersom de inte motsvarar det i Finlands lagstiftning omfattade försäkringsbegreppet och eftersom medlemsstaterna enligt det andra livförsäkringsdirektivet ges en möjlighet att ur friheten att tillhandahålla försäkringstjänster utesluta försäkringar som inte är förenliga med respektive medlemsstats rättsordning. Det kan åtminstone inte i dagens läge anses vara motiverat att utsträcka försäkringsbegreppet till dessa klasser. Det blir aktuellt att ompröva frågan efter att det tredje livförsäkringsdirektivet har trätt i kraft.

Livförsäkringsklass 5 omfattar tontiner, som innebär att medlemssammanslutningar inrättas för gemensam kapitalisering av bidragen och för fördelning av därigenom uppbyggda medel bland de överlevande eller förmånstagare till den avlidne.

Livförsäkringsklass 6 inbegriper verksamhet avseende kapitalåterbäring grundad på försäkringstekniska beräkningar, inklusive förpliktelser med fastställd varaktighet och beloppstorlek mot inbetalning av ett engångsbelopp eller fastställda periodiska inbetalningar. Livförsäkringsklass 6 kan enligt vår lagstiftning inte betraktas som försäkring utan snarare som en placering jämförbar med en bankdeposition, eftersom ett sådant avtal inte är förenat med ett i social- och hälsovårdsministeriets anvisningar förutsatt tillräckligt försäkringsmässigt innehåll.

Paragrafens 4 mom. ger en definition av ett skadeförsäkringsbolag. Med ett sådant avses ett försäkringsbolag som enligt artikel 6 i det första skadeförsäkringsdirektivet har fått koncession i en EES-stat. I artikel 8 i det första skadeförsäkringsdirektivet räknas de företagsformer inom EG upp som gör det möjligt att bedriva skadeförsäkringsrörelse inom gemenskapen. I EES-avtalets bilaga IX räknas de i EFTA-staterna godkända företagsformerna upp.

I paragrafens 5 mom. definieras på motsvarande sätt ett livförsäkringsbolag som ett företag som i enlighet med artikel 6 i det första livförsäkringsdirektivet har fått koncession i en

EES-stat. I artikel 8 i det första livförsäkringsdirektivet räknas de i EG:s medlemsstater godkända företagsformer upp som gör det möjligt att bedriva livförsäkringsrörelse inom gemenskapen. I EES-avtalets bilaga IX räknas de i EFTA-staterna godkända företagsformer-na upp.

I fråga om livförsäkringsbolagen är det dessutom skäl att beakta att även om dessa enligt vår lagstiftning inte kan bedriva annan rörelse än livförsäkring och återförsäkring av den, blir det på grund av artikel 18.1 i det andra livförsäkringsdirektivet vid tillämpningen av lagen om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster nödvändigt att i Finland såsom livförsäkringsbolag godkänna också utländska EES-försäkringsbolag som bedriver både liv- och skadeförsäkringsrörelse, dvs. kompositbolag. Enligt den ifrågavarande artikeln skall medlemsstaterna bevilja kompositbolag tillstånd att åtminstone till utgången av år 1995 fritt tillhandahålla livförsäkringstjänster, även om medlemsstatens egen lagstiftning förbjuder bedrivande av liv- och skadeförsäkringsverksamhet i ett och samma bolag. Enligt artikel 18.2 skall den ovan nämnda artikeln om kompositbolag i ett senare skede ses över, med beaktande av EG-kommissionens rapport. Rapporten, som numera föreligger, förhåller sig positivt till kompositbolag. Enligt förslaget till det tredje livförsäkringsdirektivet skall kompositbolag tillåtas också i framtiden.

4 §. Paragrafen innehåller en med artikel 2 c och artikel 3 i det andra skadeförsäkringsdirektivet samt med artikel 2 c och artikel 3 i det andra livförsäkringsdirektivet överensstämmande definition av ett utländskt EES-försäkringsbolags driftställe i utlandet, dock med beaktande av att lagen föreslås gälla endast utländska försäkringsbolags frihet att tillhandahålla försäkringstjänster i Finland. Det föreslagna lagrummet gäller således endast utländska driftställen.

Enligt paragrafens 1 punkt skall ett utländskt EES-försäkringsbolags i bolagsordningen eller stadgarna angivna hemort, dvs. i allmänhet bolagets huvudkontor, betraktas som ett sådant driftställe utomlands som avses i lagen.

Enligt paragrafens 2 punkt skall en filial i en annan medlemsstat betraktas som ett sådant utländskt driftställe som avses i lagen. Också en agentur eller någon annan byrå som sköts

av försäkringsbolagets egen personal är ett sådant driftställe som avses i denna punkt.

Enligt paragrafens 3 punkt skall övriga former av permanent representation anses som ett utländskt driftställe, om det är fråga om sådan varaktig verksamhet för ett EES-försäkringsbolags räkning som kan jämföras med en agentur och rörelsen sköts av en självständigt verksam person, vars uppgift består i att kontinuerligt handla för bolagets räkning på samma sätt som en agentur.

5 §. I paragrafen föreslås i överensstämmelse med ordalydelsen i artikel 2 d i det andra skadeförsäkringsdirektivet en definition av begreppet "risk som är belägen i Finland", vilket förekommer i 3 § 1 punkten i lagförslaget. Paragrafen skall således tillämpas endast på skadeförsäkring. I fråga om livförsäkring finns motsvarande definition i 3 § 1 mom. 2 och 3 punkterna.

Enligt 1 mom. 1 punkten i paragrafen anses risken vara belägen i Finland om försäkringen avser en i Finland belägen fastighet eller byggnad eller en sådan byggnad och dess lösöre. I fråga om lösöret anses risken vara belägen i Finland endast till den del den är försäkrad genom samma försäkringsavtal.

Enligt 1 mom. 2 punkten i paragrafen anses ett fordon som skall registreras i Finland vara en i Finland belägen risk. Med fordon avses här motorfordon, motorbåtar, fartyg som är avsedda att användas i handelssjöfart samt luftfartyg som är registrerade i den behöriga finska myndighetens register. Om vilka motorfordon som skall registreras i Finland stadgas i 84 § (818/89) vägtrafiklagen och 8 § förordningen om registrering av motorfordon (842/89). Om registrering av motorbåtar stadgas i 2 kap. förordningen om båttrafik (152/69). I lagen om fartygsregister (211/27), i synnerhet dess 1 och 2 §§, stadgas om registrering av finska fartyg som nyttjas till handelssjöfart. Om registrering av luftfartyg stadgas i 8 § luftfartslagen, som kompletteras av luftfartsförordningens (525/68) stadganden om luftfartygsregistret.

Enligt paragrafens 1 mom. 3 punkten skall risker i förening med resa eller semester anses vara i Finland belägna risker, när försäkringsavtalet har ingåtts i Finland för högst fyra månader. Det är i allmänhet fråga om kortvariga reseförsäkringar.

Enligt paragrafens 2 mom. är risken i andra fall än de som avses i 1 mom. belägen i

Finland, om försäkringstagaren är varaktigt bosatt här eller, i det fall att försäkringstagaren är en juridisk person, om denna i Finland har ett driftställe som försäkringen hänför sig till. Stadgandet är avsett att tillämpas t.ex. i det fall att en person som stadigvarande är bosatt i Finland ingår ett försäkringsavtal om lösöret i sin fritidsbostad som är belägen i Spanien.

6 §. Paragrafen definierar stora risker på ett sätt som överensstämmer med artikel 5 i det andra skadeförsäkringsdirektivet. Genom denna artikel fogades till artikel 5 i det första direktivet en ny punkt d, med en definition som beaktar de ändringar som gjorts i motsvarande artikel i det fjärde trafikförsäkringsdirektivet.

Enligt 1 mom. 1 punkten i paragrafen avses med stora risker sådana risker som hör till försäkringsklasserna 4—7, 11 och 12. I det första skadeförsäkringsdirektivets bilaga A indelas riskerna i skadeklasser. Klass 4 avser spårbundna fordon, klass 5 luftfartyg, klass 6 högsjöfartyg, fartyg för insjö-, flod- och kanaltrafik, klass 7 godstransport inklusive varor, bagage och allt annat gods, klass 11 luftfartygsansvar och klass 12 fartygsansvar (högsjö-, insjö-, flod- och kanalfartyg).

Enligt 1 mom. 2 punkten i paragrafen är de risker som hör till skadeförsäkringsklasserna 14 och 15 sådana stora risker som avses i paragrafen, i det fall att försäkringstagaren idkar industri eller handel eller är en yrkesutövare och risken är förenad med närings- eller yrkesutövningen. Enligt den riskvägda indelning i försäkringsklasser som framgår av bilagan till det första skadeförsäkringsdirektivet omfattar klass 14 kreditförsäkring (insolvens, exportkredit, avbetalningskredit, hypotekskredit och lantbrukskredit) medan klass 15 omfattar borgenförsäkring (direkt och indirekt).

Enligt 1 mom. 3 punkten i paragrafen skall såsom stora skadeförsäkringsrisker betraktas risker som hör till skadeförsäkringsklasserna 3, 8—10, 13 och 16 i det fall att försäkringstagaren uppfyller minst två av de i denna punkt angivna kriterierna. Dessa kriterier definieras i enlighet med det andra stadiet, som skall genomföras från den 1 januari 1993, i artikel 5 i det andra skadeförsäkringsdirektivet. För att uppfylla kriterierna på en stor risk skall försäkringstagaren vara ett företag vars balansomslutning är minst 37,2 miljoner mark, nettoomsättning 76,8 miljoner mark eller vars genomsnittliga antal anställda under räkenskapsåret är minst 250.

Till klass 3 hör landfordon, till klass 8 brand och vissa naturkrafter, till klass 9 annan skada på egendom (hagel, frost, stöld), till klass 10 motorfordonsansvar (trafikförsäkring och fraktförarens ansvar), till klass 13 allmän ansvarighet och till klass 16 ekonomiska förluster av olika slag.

Enligt paragrafens 2 mom. skall, i det fall att försäkringstagaren hör till en concern för vilken skall uppgöras concernbokslut, vid tillämpningen av 1 mom. 3 punkten användas de siffror som framgår av concernbokslutet. Eftersom en sådan stor risk som avses i paragrafen enligt definitionerna i lagförslagets 3 och 5 §§ är belägen i Finland, skall vid tillämpningen av paragrafens 2 mom. iaktas stadgandena om concernbokslut i Finlands bokföringslagstiftning.

Inledande av fritt tillhandahållande av försäkringstjänster

7 §. Huvudregeln är enligt denna paragraf att verksamhetstillstånd av social- och hälsovårdsministeriets är en förutsättning för att ett företag fritt skall få tillhandahålla försäkringstjänster i Finland. Paragrafen bygger på artikel 15 i det andra skadeförsäkringsdirektivet och artikel 12 i det andra livförsäkringsdirektivet. Båda artiklarna ger i de fall som stadgas i paragrafen medlemsstaterna möjlighet att inom sitt territorium kräva att utländska försäkringsbolag som avser att fritt tillhandahålla tjänster skall utverka tillstånd av den behöriga myndigheten i denna stat.

I syfte att trygga försäkringstagarnas intressen föreslås att officiellt tillstånd också i Finland skall krävas i alla de situationer där direktiven ger en möjlighet till detta. Av tillståndskravet följer att social- och hälsovårdsministeriet i enlighet med lagförslagets 11 § fastställer vissa grunder som gäller i fråga om livförsäkring och vissa andra försäkringar som beviljas för mer än tio år samt övervakar bl.a. ansvarsskuldens tillräcklighet och placeringen av de tillgångar som utgör täckning för den.

Av denna anledning föreslås i paragrafens 1 mom. ett stadgande om att ett utländskt EES-försäkringsbolag, för att fritt få tillhandahålla försäkringstjänster i Finland måste få verksamhetstillstånd av social- och hälsovårdsministeriet. Benämningen verksamhetstillstånd används för att skilja det från sådan konces-

sion som i enlighet med lagen om försäkringsbolag och lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland kan beviljas av statsrådet.

Eftersom det inte är ändamålsenligt att i lagtexten ta in det i artikel 15 i det andra skadeförsäkringsdirektivet och i artikel 12 i det andra livförsäkringsdirektivet ingående stora antalet detaljerade bestämmelser om hur verksamhetstillstånd skall sökas eller utvidgas och om de handlingar och utredningar som skall fogas till ansökningarna, föreslås i 2 mom. ett stadgande om att social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om dessa frågor.

Enligt artiklarna 15.3, 15.4 och 15.6 i det andra skadeförsäkringsdirektivet samt artiklarna 12.3, 12.4 och 12.6 i det andra livförsäkringsdirektivet skall den som söker tillstånd ges rätt till domstolsprövning, om de behöriga myndigheterna inte har meddelat något beslut inom sex månader från tillståndsansökningen. I detta syfte föreslås i paragrafens 3 mom. ett stadgande om att social- och hälsovårdsministeriet skall besluta om beviljande eller förvägrande av verksamhetstillstånd inom sex månader efter mottagandet av ansökningen och de behövliga utredningarna. Om ett beslut dock inte ges inom den utsatta tiden kan sökanden för det första invänta beslut, eftersom ministeriet enligt förslaget är skyldigt att ge beslut. Sökanden kan dock också anföra besvär över ärendet, såsom framgår av 4 mom.

Enligt artikel 15.3 i det andra skadeförsäkringsdirektivet och artikel 12.3 i det andra livförsäkringsdirektivet kan tillstånd att fritt tillhandahålla försäkringstjänster vägras endast i det fall att den verksamhet som avses i ansökningen inte är i överensstämmelse med de lagar, förordningar och administrativa bestämmelser som gäller i medlemsstaten. Motsvarande stadgande föreslås i paragrafens 3 mom. Social- och hälsovårdsministeriet kan således när det behandlar en ansökan om verksamhetstillstånd inte tillämpa behovsprövning, utan tillståndet måste beviljas i det fall att den tilltänkta verksamheten är förenlig med Finlands lagstiftning. Tillstånd kan förvägras t.ex. i det fall att ett livförsäkringsbolag i Finland ämnar tillhandahålla försäkringar som enligt vår lagstiftning inte anses som livförsäkringar utan t.ex. som placeringar som är jämförbara med bankdepositioner.

Enligt paragrafens 4 mom. kan den som

ansöker om verksamhetstillstånd anföra besvär över ärendet, om ministeriet inte har givit ett beslut på ansökan inom sex månader efter att ansökningen och de behövliga utredningarna anlänt. Sökanden skall inte ges separat information om denna besvärmöjlighet, utan det är sökandens uppgift att inhämta ministeriets utredning om när ansökningen och de bifogade utredningarna har ankommit till ministeriet. Ministeriet skall meddela sitt beslut som givits efter anhängiggörandet av ärendet till högsta förvaltningsdomstolen, som fungerar som besvärinstansen och som skall beakta beslutet vid behandlingen av besvären.

8 §. Paragrafen stadgar om situationer där det inte krävs social- och hälsovårdsministeriets verksamhetstillstånd för att fritt få tillhandahålla försäkringstjänster, utan försäkringsbolaget får börja tillhandahålla tjänster fritt efter att ha anmält om saken till social- och hälsovårdsministeriet. Paragrafen motsvarar artikel 16 i det andra skadeförsäkringsdirektivet samt artiklarna 13 och 14 i det andra livförsäkringsdirektivet. Eftersom skadeförsäkringsdirektivet i detta avseende skiljer sig från livförsäkringsdirektivet, är det nödvändigt med separata stadganden om sådant fritt tillhandahållande av skadeförsäkrings- respektive livförsäkringstjänster som är beroende av anmälan.

I fråga om skadeförsäkring föreslås det att gränsdragningen mellan verksamhet som enligt 7 § förutsätter verksamhetstillstånd och sådant i denna paragraf avsett fritt tillhandahållande av tjänster som är beroende av anmälan, i enlighet med bestämmelserna i det andra skadeförsäkringsdirektivet skall göras utgående från arten av den risk som försäkras. För försäkring av sådana stora risker som definieras i 6 § förutsätts det endast en anmälan till social- och hälsovårdsministeriet, medan det förutsätts verksamhetstillstånd för försäkring av andra risker.

I fråga om livförsäkring skall gränsdragningen mellan sådant fritt tillhandahållande som förutsätter verksamhetstillstånd respektive anmälan ske i enlighet med bestämmelserna i det andra livförsäkringsdirektivet, utgående ifrån hur aktivt det utländska EES-försäkringsbolaget ämnar tillhandahålla sina tjänster i Finland. Om ett utländskt EES-försäkringsbolag har för avsikt att genom förmedling av en representant stå i kontakt med potentiella försäkringstagare i Finland eller direkt till dem rikta marknadsföringsåtgärder, måste försäkringsbolaget i en-

lighet med lagförslaget 7 § ansöka om verksamhetstillstånd hos social- och hälsovårdsministeriet. Det är däremot fråga om sådan av anmälan beroende verksamhet som avses i denna paragraf om ett utländskt EES-försäkringsbolag har för avsikt att endast "passivt" tillhandahålla livförsäkringar, dvs. inrikta sig på sådana försäkringstagare som t.ex. till följd av försäkringsbolagets annonsering i finländsk tidningspress, television och radio på eget initiativ kontaktar försäkringsbolagets driftställe i utlandet för att ingå försäkringsavtal.

Enligt paragrafens 1 mom. 1 punkten får ett utländskt EES-skadeförsäkringsbolag utan verksamhetstillstånd av social- och hälsovårdsministeriet fritt tillhandahålla försäkringstjänster i Finland genom att bevilja försäkringar av sådana stora risker som avses i 6 §. Om bolaget ämnar tillhandahålla försäkringstjänster i Finland genom att bevilja försäkringar som avser andra skadeförsäkringsrisker, skall det i enlighet med 7 § ansöka om verksamhetstillstånd hos social- och hälsovårdsministeriet. Stadgandet baserar sig på artikel 16 i det andra skadeförsäkringsdirektivet.

I artiklarna 13 och 14 i det andra livförsäkringsdirektivet föreskrivs på motsvarande sätt som i artikel 16 i det andra skadeförsäkringsdirektivet om av anmälan beroende fritt tillhandahållande av försäkringstjänster. Det räcker med enbart en anmälan när det är frågan om s.k. passivt tillhandahållande av livförsäkringar. Härmed avses att kunden på eget initiativ skall vända sig till ett försäkringsbolags driftställe i en annan medlemsstat.

I artikel 13.1 i det andra livförsäkringsdirektivet definieras de situationer där en försäkringstagare skall anses ha handlat på eget initiativ. Enligt den första strecksatsen i artikel 13.1 skall försäkringstagaren anses ha tagit initiativet när avtalet antingen ingås i den medlemsstat där företaget är etablerat eller så att vardera parten ingår avtalet i sin respektive medlemsstat (en privatperson således i den stat där han är stadigvarande bosatt), och det inte är så att försäkringstagaren i den stat där han är stadigvarande bosatt har kontaktats av företaget eller av dess representant eller genom något erbjudande av tjänster som riktats till honom personligen.

I paragrafens 1 mom. 2 punkten föreslås ett stadgande om sådant passivt tillhandahållande av livförsäkring som beskrivs ovan. Enligt stadgandet får ett utländskt EES-livförsäkrings-

bolag utan verksamhetstillstånd av social- och hälsovårdsministeriets fritt tillhandahålla försäkringstjänster i Finland genom att ingå livförsäkringsavtal med försäkringstagare som på eget initiativ har kontaktat ett försäkringsbolags utländska driftställe i syfte att ingå ett försäkringsavtal. Stadgandet motsvarar den situation som beskrivs i första strecksatsen i artikel 13.1 i det andra livförsäkringsdirektivet. Ett utländskt EES-livförsäkringsbolag får således i enlighet med paragrafens 1 mom. 2 punkt erbjuda sina tjänster i Finland genom att annonsera i finländsk tidningspress, television och radio. Också t.ex. reklam som delas ut till alla hushåll skall enligt förslaget vara tillåten. Däremot får ett utländskt EES-livförsäkringsbolag inte rikta personliga marknadsföringsåtgärder till potentiella kunder. Direktreklam, telefonförsäljning och annan direkt marknadsföring föreslås således vara förbjuden. Ett försäkringsbolag får inte heller genom en representant kontakta försäkringstagare i Finland i syfte att ingå försäkringsavtal.

Enligt den andra strecksatsen i artikel 13.1 i det andra livförsäkringsdirektivet skall försäkringstagaren anses ha tagit initiativet också när han kontaktar en sådan försäkringsmäklare som definieras i artikel 2.1 a i EG-rådets direktiv om åtgärder för att underlätta det effektiva utöandet av etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster vid verksamhet som försäkringsagent eller försäkringsmäklare (ur grupp 360 ISIC) och särskilt om övergångsbestämmelser för sådan verksamhet (77/92/EEG) för att erhålla upplysningar om försäkringar som erbjuds av utländska försäkringsbolag eller för att ingå försäkringsavtal genom en sådan förmedlare.

Enligt paragrafens 2 mom. kan ett bolag fritt börja tillhandahålla försäkringstjänster på det sätt som avses i 1 mom. eller utvidga sin verksamhet till nya försäkringsklasser, efter att ha anmält om saken till social- och hälsovårdsministeriet och tillställt ministeriet de handlingar och utredningar som detta kräver. Ministeriet föreslås bli bemyndigat att utfärda närmare föreskrifter om hur en sådan anmälan skall göras och om vilka handlingar och utredningar som skall fogas till den, ty det är inte ändamålsenligt att i lagtexten ta in de detaljerade bestämmelserna från artikel 16 i det andra skadeförsäkringsdirektivet eller artikel 14 i det andra livförsäkringsdirektivet.

Enligt artikel 26.1 i det andra skadeförsäk-

ringsdirektivet skall de risker som inom gemenskapen får omfattas av koassurans i enlighet med EG-rådets direktiv om samordning av lagar och andra författningar som avser koassuransverksamhet inom gemenskapen (78/473/EEG), vara sådana stora risker som anges i skadeförsäkringsdirektiven. Enligt artikel 26.2 skall de bestämmelser i direktivet som avser stora risker, tillämpas på den ledande försäkringsgivaren. Av denna anledning föreslås det i paragrafens 3 mom. ett stadgande om att den anmälningsskyldighet som avses i paragrafens 2 mom. i samband med koassurans skall gälla endast den ledande försäkringsgivaren. Med koassurans avses enligt det ovan nämnda direktivet koassurans inom gemenskapen. Med ledande försäkringsgivare avses det försäkringsbolag som bestämmer försäkringsvillkoren och premierna.

9 §. I paragrafen stadgas i överensstämmelse med artikel 13 i det andra skadeförsäkringsdirektivet och artikel 16 i det andra livförsäkringsdirektivet om situationer där försäkringstjänster utgående från ett utländskt driftställe fritt tillhandahålls i Finland av ett utländskt EES-försäkringsbolag som här i landet har en sådan representation som avses i lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland. Utgångspunkten är i enlighet med direktiven den att såsom fritt tillhandahållande av försäkringstjänster i Finland som förutsätter verksamhets-tillstånd kan bedrivas endast sådan försäkrings-rörelse som bolagets i Finland etablerade representation inte har koncession för.

Enligt paragrafens 1 mom. kan ett utländskt EES-skadeförsäkringsbolag från ett driftställe i utlandet inom ramen för friheten att tillhandahålla försäkringstjänster bevilja endast försäkringar avseende sådana stora risker som nämns i 6 § samt sådana skadeförsäkringar som bolaget inte har koncession för i Finland.

Paragrafens 2 mom. reglerar i fråga om livförsäkringar motsvarande situation som i 1 mom. Om ett utländskt EES-försäkringsbolag således här i landet har en sådan representation som avses i lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland, kan bolaget utgående från det utländska driftstället inom ramen för friheten att tillhandahålla försäkringstjänster bedriva endast sådan verksamhet som avses i 8 § 1 mom. 2 punkten samt bevilja sådana livförsäkringar som bolaget inte har koncession för i Finland.

Fritt tillhandahållande av försäkringstjänster

10 §. I paragrafens 1 mom. åläggs ett utländska EES-försäkringsbolag att när det fritt tillhandahåller försäkringstjänster i Finland iaktta finsk lag och god försäkringssed. Stadgandet motsvarar 14 kap. 5 § lagen om försäkringsbolag och 4 och 20 §§ lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland. Det stämmer också överens med artiklarna 15.3 och 19.2 i det andra skadeförsäkringsdirektivet samt med artiklarna 12.3 och 20.2 i det andra livförsäkringsdirektivet.

Ett utländskt EES-försäkringsbolag skall således när det tillhandahåller försäkringstjänster i Finland iaktta principer motsvarande dem som i Finland verksamma inhemska försäkringsbolag och i Finland etablerade utländska försäkringsbolags representationer förutsätts iaktta. Ett försäkringsbolag skall när det fritt tillhandahåller försäkringstjänster iaktta lagar, övriga författningar samt gällande administrativa föreskrifter och anvisningar. Bolaget skall i avtalsvillkoren iaktta skälighet samt inom ersättningsverksamheten opartiskhet och rättvisa. Vidare skall försäkringsbolaget t.ex. vid marknadsföring av konsumentförsäkringar och i avtalsvillkoren rörande sådana iaktta vad som stadgas i konsumentskyddslagen (38/78). Vid bedömningen av om försäkringsbolaget har iakttagit god försäkringssed är det inte av avgörande betydelse vad som i det utländska bolagets etableringsland anses vara god försäkringssed, utan vad som gäller i Finland.

Enligt paragrafens 2 mom. skall det stadgas särskilt om vilken lag som skall tillämpas på försäkringsavtal som avses i denna lag. Bestämmelser om den tillämpliga lagen finns i artikel 7 i det andra skadeförsäkringsdirektivet och i artikel 4 i det andra livförsäkringsdirektivet. I momentet hänvisas vidare till skyldigheten att betala s.k. premieskatt och brandskyddsavgift. Också om den skyldigheten skall det stadgas särskilt.

11 §. Ett utländskt EES-försäkringsbolag skall när det fått verksamhetstillstånd av social- och hälsovårdsministeriet för fritt tillhandahållande av försäkringstjänster ansöka om ministeriets fastställelse för de grunder som stadgas i paragrafen. Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 13 kap. lagen om försäkringsbolag. Utländska EES-försäkringsbolag förutsätts således utverka samma godkännande för dessa grunder som finländska försäkringsbolag.

I artikel 24.1 i det andra livförsäkringsdirektivet föreskrivs att när det för tillhandahållande av tjänster krävs tillstånd av den medlemsstat där tjänsterna skall utföras, skall storleken av den försäkringstekniska ansvarsskulden, inklusive premiereserven, och reglerna om fördelning av överskott och om den berörda försäkringens återköpsvärde och fribrevsvärde bestämmas under tillsyn av den medlemsstaten. Vidare får enligt artikel 19.1 i det andra livförsäkringsdirektivet medlemsstater upprätthålla eller införa lagar, förordningar och administrativa bestämmelser som är motiverade med hänsyn till försäkringstagarnas skydd, framförallt om godkännande av allmänna och särskilda försäkringsvillkor, av formulär och andra tryckta handlingar för användning i mellanhavanden med försäkringstagare, av premietabeller och alla andra handlingar som krävs för normal tillsyn, under förutsättning att reglerna i medlemsstaten för driftstället inte är tillräckliga för att tillgodose nödvändigt skydd och kraven i den medlemsstat där tjänsterna utförs inte går utöver vad som erfordras för ändamålet. Av den anledningen föreslås att det i paragrafens 1 mom. stadgas att ett utländskt EES-försäkringsbolag när det med stöd av ett sådant verksamhetstillstånd som avses i 7 § fritt tillhandahåller försäkringstjänster skall ansöka om social- och hälsovårdsministeriets fastställelse för de grunder som räknas upp i 1 mom. 1—6 punkten. Om tjänster tillhandahålls med stöd av en sådan anmälan till ministeriet som avses i 8 §, kan det inte krävas att grunderna fastställs i enlighet med artiklarna 19.2 och 24.2 i det andra livförsäkringsdirektivet.

Enligt 1 mom. 1 punkten skall ett utländskt EES-försäkringsbolag vid bestämmandet av ansvarsskulden iaktta de grunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställt. Stadgandet bygger på artikel 24.1 i det andra livförsäkringsdirektivet.

I 1 mom. 2 punkten föreslås i överensstämmelse med artikel 19.1 i det andra livförsäkringsdirektivet ett stadgande om att vid livförsäkring skall iaktas de av social- och hälsovårdsministeriet fastställda grunderna för hur premierna skall bestämmas.

I 1 mom. 3 punkten föreslås ett stadgande om att ett utländskt EES-försäkringsbolag som tillhandahåller livförsäkringstjänster i Finland skall iaktta de regler som social- och hälsovårdsministeriet fastställer om fribrev och åter-

köp. Stadgandet bygger på artikel 24.1 i det andra livförsäkringsdirektivet.

I 1 mom. 4 punkten föreslås ett stadgande om att ett utländskt EES-försäkringsbolag skall ansöka om ministeriets fastställelse också för reglerna om påföljderna av försummad premiebetalning. Stadgandet bygger på artikel 19.1 i det andra livförsäkringsdirektivet.

Ett utländskt EES-livförsäkringsbolag skall enligt 1 mom. 5 punkten ansöka om fastställelse också för reglerna om försäkringstagarnas rättigheter i det fall att försäkringen av någon annan orsak än återköp upphör före den avtalade tiden eller bolaget annars går fritt från ansvar. Stadgandet bygger på artikel 19.1 i det andra livförsäkringsdirektivet.

På basis av artikel 24.1 i det andra livförsäkringsdirektivet föreslås i 1 mom. 6 punkten stadganden om att ett utländskt EES-livförsäkringsbolag skall iaktta de regler som social- och hälsovårdsministeriet fastställt om sådana till försäkring anslutna tilläggsförmåner som bolaget inte förbundit sig till i försäkringsavtalet.

Enligt paragrafens 2 mom. är ett utländskt EES-skadeförsäkringsbolag skyldigt att ansöka om social- och hälsovårdsministeriets fastställelse för vissa regler i det fall att bolaget tillhandahåller försäkringstjänster med stöd av ett sådant verksamhetstillstånd som avses i 7 §. Stadgandet grundar sig på artiklarna 18.1 och 23.1 i det andra skadeförsäkringsdirektivet. Inte heller i samband med skadeförsäkring krävs det således någon fastställelse av reglerna i det fall att bolaget i enlighet med 8 § tillhandahåller försäkringstjänster med stöd av en anmälan till social- och hälsovårdsministeriet.

Ett utländskt EES-skadeförsäkringsbolag skall enligt 2 mom. iaktta de regler som social- och hälsovårdsministeriet fastställt för bestämmande av ansvarsskulden.

Om bolaget beviljar skadeförsäkringar för längre tid än tio år, skall det i fråga om dessa långa försäkringar dessutom iaktta de regler som social- och hälsovårdsministeriet fastställt om

- a) hur premierna bestäms,
- b) fribrev och återköp,
- c) påföljderna av försummad premiebetalning,
- d) försäkringstagarens rättigheter, i det fall att försäkringen av någon annan orsak än

återköp upphör före den avtalade tiden eller bolaget annars fritar sig från ansvar, samt

e) sådana till försäkring anslutna tilläggsförmåner som bolaget inte utfäst i försäkringsavtalet.

Sådana regler som nämns ovan behöver således inte fastställas för skadeförsäkringar som beviljas för kortare tid, med undantag av trafikförsäkringar för vilka förfarandet för fastställandet av premiegrunderna stadgas i trafikförsäkringslagen.

I paragrafens 3 mom. föreslås att social- och hälsovårdsministeriet bemyndigas att meddela föreskrifter om placering och lokaliseringen av de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden samt om dessa tillgångars skyddande mot valutaförluster i fråga om de valutor med vilka de förpliktelser skall uppfyllas som baserar sig på sådana försäkringsavtal som avses i 1 och 2 mom.

I paragrafens 4 mom. föreslås ett stadgande om att social- och hälsovårdsministeriet i samband med livförsäkring kan bevilja undantag från den i 1 mom. punkterna 2 (premier), 4 (följderna av försummad premiebetalning) och 5 (bl.a. om försäkringstagarens rättigheter när försäkringen upphör) stadgade skyldigheten att ansöka om fastställelse av grunderna, i det fall att trygghandlet av de förmåner som försäkringarna avser inte förutsätter att grunderna fastställs.

I fråga om skadeförsäkring kan ministeriet i fråga om försäkringar som tas för längre tid än tio år bevilja undantag inte bara från den i de ovan nämnda punkterna utan också från den i punkterna 3 (fribrev och återköp) och 6 (tilläggsförmåner) stadgade skyldigheten att ansöka om fastställelse av grunderna. Liksom i samband med livförsäkring kan undantag beviljas också när det gäller skadeförsäkring, i det fall att trygghandlet av de försäkrade förmånerna inte förutsätter att grunderna fastställs.

12 §. Det föreslås bli stadgat i paragrafen att beträffande de i 11 § stadgade grunderna dessutom på motsvarande sätt gäller vad som stadgas i 13 kap. 5 § lagen om försäkringsbolag. Enligt det sistnämnda lagrummet skall grunderna uppgöras främst med beaktande av de försäkrade förmånerna och skäligheten hos dessa. Med tanke på opartiskheten och trygghandlet av säkerheten är det skäl att beträffande dessa grunder iaktta samma principer i fråga om utländska EES-försäkringsbolag.

13 §. I paragrafen föreslås i överensstämmelse

med artikel 21 i det andra skadeförsäkringsdirektivet och artikel 22 i det andra livförsäkringsdirektivet stadganden om när och hur ett utländskt EES-försäkringsbolag skall underrätta försäkringstagaren om sitt huvudkontors och driftställes adress.

Enligt paragrafens 1 mom. skall försäkringstagaren innan försäkringsavtal ingås underrättas om i vilken medlemsstat det driftställe finns som avtalet skall ingås med.

Enligt paragrafens 2 mom. skall varje handling som lämnas ut till försäkringstagaren eller den försäkrade innehålla information om det driftställe som beviljar försäkringen.

I paragrafens 3 mom. stadgas i fråga om s.k. stora risker ett undantag från informationsskyldigheten såtillvida, att information inte behöver ges om medlemsstaten för driftstället i det fall att avtalet gäller en sådan stor risk som avses i 6 §.

Enligt paragrafens 4 mom. skall dock — även i sådana situationer som avses i 6 § — i försäkringsavtalet eller i någon annan handling som upprättas rörande försäkringskydd samt i en sådan försäkringsansökan som är bindande för försäkringstagaren alltid anges adressen till det driftställe som beviljar försäkringen samt adressen till försäkringsbolagets huvudkontor.

14 §. Enligt artikel 13.1 andra strecksatsen i det andra livförsäkringsdirektivet skall försäkringstagaren, när han kontaktar en förmedlare för att erhålla upplysningar om försäkringsavtal som erbjuds av företag etablerade i andra medlemsstater eller för att ingå livförsäkringsavtal med ett sådant i en annan medlemsstat etablerat bolag, underteckna uppdraget till förmedlaren och ett meddelande enligt vilket försäkringstagaren är medveten om att tillsynsmyndigheterna på det utländska försäkringsbolagets driftställe är ansvariga för tillsynen över det utländska försäkringsbolaget. Av den anledningen föreslås att det stadgas i paragrafens 1 mom. att en försäkringsförmedlare när han tar emot ett uppdrag som innebär att han skall skaffa en försäkring hos ett utländskt EES-livförsäkringsbolag skall dra försorg om att försäkringstagaren utöver avtalet om uppdraget undertecknar en förklaring som innebär att han är medveten om att det utländska försäkringsbolaget uteslutande står under tillsyn av utländska myndigheter. Social- och hälsovårdsministeriet skall enligt förslaget fastställa förklaringsordalydelse.

Enligt artikel 13.2 i det andra livförsäkrings-

direktivet skall försäkringstagaren när han ingår försäkringsavtal med ett utländskt livförsäkringsbolag som passivt tillhandahåller livförsäkringar underteckna en med direktivets bilaga överensstämmande förklaring om att han är medveten om att på förbindelsen tillämpas tillsynsbestämmelserna i medlemsstaten för försäkringsbolagets driftställe. Av denna anledning föreslås i 2 mom. ett stadgande om att ett utländskt EES-livförsäkringsbolag när det tillhandahåller försäkringstjänster i enlighet med lagens 8 § skall dra försorg om att försäkringstagaren innan försäkringsavtalet ingås undertecknar en sådan förklaring som avses ovan. Social- och hälsovårdsministeriet skall särskilt fastställa förklaringens ordalydelse.

15 §. Enligt artiklarna 11.5 och 11.6 i det andra skadeförsäkringsdirektivet skall när bestånd av försäkringsavtal som ingåtts inom ramen för friheten att tillhandahålla försäkringstjänster överläts helt eller delvis, för överlåtelsen inhämtas samtycke också från myndigheterna i den medlemsstat där det försäkringsbestånd har uppkommit som skall överlätas på basis av fritt tillhandahållande av försäkringstjänster. Motsvarande bestämmelser finns i artiklarna 6.5 och 6.6 i det andra livförsäkringsdirektivet. Av denna anledning föreslås att i paragrafens 1 mom. stadgas att det finländska beståndet av försäkringsavtal som ingåtts inom ramen för friheten att tillhandahålla försäkringstjänster helt eller delvis skall få överlätas till ett annat utländskt EES-försäkringsbolag på så sätt att det förstnämnda försäkringsbolaget fritas från sitt ansvar gentemot försäkringstagarna. En sådan överlåtelse av beståndet förutsätter dock samtycke av social- och hälsovårdsministeriet. Ministeriet kan vägra ge sitt samtycke om åtgärden kränker de förmåner som försäkringarna omfattar eller om den anses äventyra en sund utveckling av försäkringsväsendet. Dessa kriterier är desamma som när ett finländskt försäkringsbolag enligt 16 kap. 3 § lagen om försäkringsbolag överläter sitt försäkringsbestånd eller en del av det till ett annat försäkringsbolag. Enligt artikel 11.7 andra stycket i det andra skadeförsäkringsdirektivet och artikel 6.7 andra stycket i det andra livförsäkringsdirektivet kan medlemsstaterna ge försäkringstagarna möjlighet att i situationer där försäkringsbestånd överläts säga upp avtalen inom viss tid efter överlåtelsen. Eftersom motsvarande rätt stadgas i 16 kap. 5 § lagen om försäkringsbolag, föreslås det

att den som tagit en försäkring som hör till ett överlåtet försäkringsbestånd skall ha rätt att häva sitt försäkringsavtal.

Eftersom artikel 11 i det andra skadeförsäkringsdirektivet och artikel 6 i det andra livförsäkringsdirektivet innehåller flera detaljerade bestämmelser om överlåtelse av försäkringsbestånd och om förutsättningarna för sådan överlåtelse samt om försäkringstagarens uppsägningsrätt, föreslås det av ändamålsenlighets skull bli stadgat i paragrafens 2 mom. att social- och hälsovårdsministeriet skall meddela närmare föreskrifter om dessa frågor.

Tillsyn

16 §. Både enligt det andra skadeförsäkringsdirektivet och det andra livförsäkringsdirektivet är utgångspunkten när det gäller tillsynen över försäkringsbolagen den att det primära tillsynsansvaret ankommer på den medlemsstats myndigheter där försäkringsbolagets driftställe är beläget. Emellertid skall också det lands tillsynsmyndigheter där tjänsterna tillhandahålls övervaka och i vissa situationer ingripa i försäkringsrörelsen. Direktiven innehåller av denna orsak ett flertal bestämmelser om samarbetet mellan medlemsstaternas behöriga tillsynsmyndigheter.

I artikel 19.1 i det andra skadeförsäkringsdirektivet och i artikel 20.1 i det andra livförsäkringsdirektivet åläggs varje företag som tillhandahåller tjänster att till de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där tjänsterna utförs överlämna alla handlingar och utredningar som begärs in från företaget, för att tillsynen över försäkringsbolagen skall kunna förverkligas. En förutsättning för denna skyldighet är emellertid att också de företag som etablerat ett driftstället i den ifrågavarande medlemsstaten är skyldiga att göra detta i motsvarande situation. Enligt artikel 10 sista stycket i det andra skadeförsäkringsdirektivet och artikel 5 sista stycket i det andra livförsäkringsdirektivet får medlemsstaterna även ge tillsynsmyndigheterna befogenhet att inhämta alla upplysningar rörande avtal som innehas av mellanhänder. Eftersom 14 kap. 3 § lagen om försäkringsbolag och 23 § lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland finns stadganden som i huvudsak motsvarar de artiklar som nämns ovan, föreslås det i paragrafen att social- och hälsovårdsministeriet ges

rätt att av ett utländskt EES-försäkringsbolags driftställe i utlandet samt av en försäkringsförmedlare som är verksam i Finland få de uppgifter som behövs för fullgörande av de uppgifter som ankommer på ministeriet enligt denna lag.

17 §. I paragrafen stadgas om utbyte av information mellan Finlands och övriga länders tillsynsmyndigheter samt om vissa andra undantag från tystnadsplikten. I fråga om EES-länderna grundar sig paragrafen på artikel 19 i det andra skadeförsäkringsdirektivet och artikel 20 i det andra livförsäkringsdirektivet, vilka gäller utbyte av information som behövs för tillsynen över försäkringsbolag.

I paragrafens 1 mom. föreslås det att social- och hälsovårdsministeriet utan hinder av sekretessstadgandena skall berättigas att ge en annan stats tillsynsmyndigheter de uppgifter dessa behöver. En förutsättning för att uppgifterna skall få lämnas ut är emellertid att de är sekretessbelagda också i den andra staten. Social- och hälsovårdsministeriet är enligt lagförslagets 23 § skyldigt att hemlighålla uppgifter som det i enlighet med denna lag får från tillsynsmyndigheterna i en annan stat. Dessutom får ministeriet lämna ut information som det fått i samband med tillsynen till en annan inhemsk myndighet, förutsatt att denna enligt lag har rätt att ta del av de ifrågavarande uppgifterna.

För att social- och hälsovårdsministeriet i Finland, beträffande utländska EES-försäkringsbolags i denna lag nämnda verksamhet, ställning och utveckling, skall få publicera motsvarande statistik som det publicerar om finländska försäkringsbolag och i detta land etablerade utländska försäkringsbolags verksamhet och tillstånd, föreslås det att ett särskilt stadgande om saken tas in i paragrafens 2 mom.

18 §. I artikel 19.2 i det andra skadeförsäkringsdirektivet och artikel 20.2 i det andra livförsäkringsdirektivet föreskrivs att om de behöriga myndigheterna i en medlemsstat finner att ett företag som tillhandahåller tjänster inom statens territorium inte följer de föreskrifter som i den staten gäller för ett sådant företag, skall myndigheterna anmoda företaget att vidta rättelse. Motsvarande stadgande finns också i 14 kap. 5 § lagen om försäkringsbolag och i 26 § lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland.

I paragrafens 1 mom. föreslås därför ett

stadgande om att social- och hälsovårdsministeriet kan ge ett utländskt EES-försäkringsbolag en anmärkning, om det bryter mot lag, sitt verksamhetstillstånd, sin bolagsordning eller sina stadgar, de för försäkring fastställda grunderna eller mot stadganden eller föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag. Ministeriet kan också uppmana bolaget att företa rättelse eller förbjuda det att fortsätta med det förfarande som ministeriet anser vara felaktigt.

Enligt förslaget till 2 mom. kan ministeriet förena en uppmaning eller ett förbud som avses i 1 mom. med vite. Vite döms ut av länsstyrelsen i Nylands län.

Om bolaget underlåter att rätta sig efter en uppmaning eller ett förbud som avses i 1 mom. skall ministeriet enligt 3 mom. underrätta tillsynsmyndigheterna i medlemsstaten för försäkringsbolagets driftställe. Detta stadgande bygger på artikel 19.3 i det andra skadeförsäkringsdirektivet och artikel 20.3 i det andra livförsäkringsdirektivet. Enligt artiklarna skall de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där tjänsterna utförs underrätta de behöriga myndigheterna i medlemsstaten för driftstället. De sistnämnda myndigheterna skall enligt direktiven vidta alla åtgärder som behövs för att företaget skall åstadkomma rättelse av missförhållandet. Myndigheterna i den medlemsstat där tjänsterna utförs skall underrättas om arten av sådana åtgärder.

Enligt paragrafens 4 mom. kan ministeriet i fall som avses i 3 mom. underrätta också tillsynsmyndigheterna i ett utländskt EES-försäkringsbolags hemland. Stadgandet bygger på artikel 19.3 andra stycket i det andra skadeförsäkringsdirektivet och artikel 20.3 andra stycket i det andra livförsäkringsdirektivet.

19 §. Enligt artikel 19.4 i det andra skadeförsäkringsdirektivet och artikel 20.4 i det andra livförsäkringsdirektivet skall myndigheterna i den medlemsstat där tjänsterna utförs, om företaget fortsätter att överträda föreskrifter som gäller i den medlemsstat där tjänsterna utförs, trots de åtgärder som vidtagits av medlemsstaten för driftstället eller till följd av att sådana åtgärder har visat sig otillräckliga eller har uteblivit i den medlemsstat det gäller, vidta de åtgärder som behövs för att förhindra fortsatta överträdelser och förbjuda företaget att inom ramen för tillhandahållande av tjänster ingå ytterligare försäkringsavtal inom statens territorium.

Enligt förslaget till 1 mom. kan social- och

hälsovårdsministeriet därför, i det fall att ett utländskt EES-försäkringsbolag fortfarande överträder ministeriets uppmaning eller förbud, förbjuda bolaget att fritt tillhandahålla försäkringstjänster i Finland. Om bolaget i enlighet med 7 § fått verksamhetstillstånd i Finland, kan ministeriet begränsa eller återkalla detta. Stadgandet motsvarar 14 kap. 5 § lagen om försäkringsbolag och 26 § lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland.

Enligt artikel 19.6 i det andra skadeförsäkringsdirektivet och artikel 20.6 i det andra livförsäkringsdirektivet kan tillsynsmyndigheterna i den medlemsstat där tjänsterna utförs, i enlighet med nationell lag, tillämpa tvångsmedel mot driftstället eller egendomen. Eftersom social- och hälsovårdsministeriet i enlighet med 14 kap. 6 § lagen om försäkringsbolag och 27 § lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland under vissa förutsättningar kan omhänderta ett försäkringsbolags egendom eller förbjuda bolaget att avyttra eller pantsätta egendom, föreslås det i 2 mom. att ministeriet när det begränsar eller återkallar ett utländskt EES-försäkringsbolags verksamhetstillstånd skall få omhänderta bolagets i Finland befintliga egendom eller förbjuda bolaget att avyttra eller pantsätta sådan egendom. Ett utländskt EES-försäkringsbolag har egendom i Finland t.ex. om det med stöd av lagförslagets 11 § här i landet har placerat tillgångar som täckning för ansvarsskulden.

20 §. Både det andra skadeförsäkringsdirektivet och det andra livförsäkringsdirektivet innehåller ett flertal bestämmelser som innebär att behöriga myndigheters beslut kan underkastas domstolsprövning. Sådana bestämmelser finns bl.a. i artiklarna 15.6 och 19.7 i det andra skadeförsäkringsdirektivet samt i artiklarna 12.6 och 20.7 i det andra livförsäkringsdirektivet. Den på 4 § lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/54) baserade allmänna besvärsrätten uppfyller direktivets krav för Finlands vidkommande. I paragrafen föreslås en hänvisning till lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden.

Eftersom artikel 19.6 i det andra skadeförsäkringsdirektivet och artikel 20.6 i det andra livförsäkringsdirektivet gör det möjligt att i enlighet med medlemsstatens lagstiftning tillämpa administrativa tvångsmedel, föreslås i paragrafens 2 mom. ett stadgande om att ett beslut eller en föreskrift som har meddelats med stöd av 16 §, 18 § 1 mom. eller 19 § 1 eller

2 mom. kan verkställas trots besvär. Stadgandet motsvarar 14 kap. 10 § lagen om försäkringsbolag och 47 § lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland.

Särskilda stadganden

Enligt artikel 19.5 i det andra skadeförsäkringsdirektivet och artikel 20.5 i det andra livförsäkringsdirektivet skall direktivets bestämmelser inte inverka på medlemsstaternas rätt att bestraffa överträdelser som begåtts inom respektive territorium. I 21—23 §§ föreslås därför stadganden om olovligt bedrivande av försäkringsrörelse, försäkringsbolagsbrott samt om olovligt yppande av försäkringshemlighet. Stadgandena är av samma innehåll som de gällande stadgandena i lagen om försäkringsbolag.

21 §. Paragrafen stadgar om olovligt bedrivande av försäkringsrörelse samt om hörande av social- och hälsovårdsministeriet i samband med väckande av åtal och behandling av brottmål.

Ett utländskt EES-försäkringsbolag som fritt tillhandahåller försäkringstjänster i Finland skall ha ett sådant verksamhetstillstånd som avses i 7 § 1 mom. eller också skall försäkringsbolaget innan det inleder sin verksamhet göra en sådan anmälan till social- och hälsovårdsministeriet som stadgas i 8 § 2 mom. Ett utländskt EES-skadeförsäkringsbolag som har etablerat sig i Finland kan inom ramen för friheten att tillhandahålla försäkringstjänster bevilja endast skadeförsäkringar som avser stora risker samt bevilja sådana skadeförsäkringar som bolaget inte har koncession för i Finland. På motsvarande sätt får ett i Finland etablerat utländskt EES-livförsäkringsbolag utgående från ett driftställe i utlandet här endast passivt tillhandahålla livförsäkringstjänster samt bevilja sådana livförsäkringar som bolagets representation i Finland inte har koncession för. Ett försäkringsbolag får inte bevilja nya försäkringar i Finland om ministeriet har utfärdat ett förbud med stöd av 19 § 1 mom. eller om bolagets verksamhetstillstånd har upphört. En person som handlar i strid med dessa stadganden skall enligt paragrafens 1 mom. dömas i enlighet med vad lagen om försäkringsbolag stadgar om olovligt bedrivande av försäkringsrörelse. Enligt 18 kap. 3 § lagen om

försäkringsbolag är straffet för detta brott, såframt gärningen ej är ringa, böter eller fängelse i högst ett år.

Tillämpningen av stadgandena om bedrivande av försäkringsrörelse förutsätter specialsakkunskap. Av denna anledning föreslås det i 2 mom. att allmän åklagare innan åtal väcks för olovligt bedrivande av försäkringsrörelse skall inhämta social- och hälsovårdsministeriets utlåtande och att domstolen när den behandlar brottmålet skall ge ministeriet tillfälle att bli hört.

22 §. Paragrafen stadgar straff för den som i en handling som skall tillställas social- och hälsovårdsministeriet ger ministeriet oriktiga uppgifter eller som i strid med ett förbud som ministeriet meddelat med stöd av 19 § 2 mom. avyttrar eller pantsätter egendom som ett utländskt EES-försäkringsbolag besitter i Finland.

Tillsynen över ett utländskt EES-försäkringsbolags verksamhet kommer i hög grad att vara baserad på de uppgifter som tillställs ministeriet. Det föreslås vara straffbart att lämna oriktiga uppgifter. Tillsynens effektivitet och bevakningen av försäkringskundernas intressen förutsätter också att överträdelse av förbud att avyttra och pantsätta bolagets egendom i Finland stadgas vara straffbar.

Gärningsmannen skall dömas enligt vad lagen om försäkringsbolag stadgar om försäkringsbolagsbrott. Enligt 18 kap. 4 § lagen om försäkringsbolag skall för gärningen såframt den ej är ringa eller strängare straff ej är stadgat annorstädes i lag, dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

23 §. Paragrafen stadgar om olovligt yppande av försäkringshemlighet.

Den tystnadsplikt som avses i paragrafens 1 mom. gäller såväl personer i ett utländskt EES-försäkringsbolags anställning och tjänstemän som utför tillsynsuppgifter. Utan vederbörandes samtycke får uppgifter inte lämnas ut om hans hälsotillstånd eller ekonomiska ställning och inte heller om hans affärs- eller yrkeshemlighet.

Den som brutit mot tystnadsplikten skall dömas på det sätt som stadgas i 18 kap. 6 § lagen om försäkringsbolag, dvs. till böter, såframt gärningen ej är ringa eller strängare straff ej är stadgat för den annorstädes i lag.

Enligt paragrafens 2 mom. är brottet ett målsägandebrott, vilket innebär att allmän åklagare inte får väcka åtal för olovligt ypp-

ande av försäkringshemlighet, om inte målsäganden har gjort anmälan om brottet.

24 §. Enligt paragrafen utfärdas närmare stadganden om verkställigheten av lagen vid behov genom förordning.

25 §. Avsikten är att lagen skall träda i kraft samtidigt som EES-avtalet. Tidpunkten för ikraftträdandet skall fastställas genom förordning.

Enligt artikel 27 i det andra livförsäkringsdirektivet får varje medlemsstat intill den 31 december 1994 avgränsa sådana grupp-försäkringsavtal utanför det passiva tillhandahållandet av livförsäkringar, vilka har ingåtts på grund av den försäkrades anställningsavtal eller yrkesmässiga verksamhet. Detta anses i direktivets ingress vara nödvändigt för att medlemsstaterna skall ha en möjlighet att anpassa sin lagstiftning så att passivt tillhandahållande av livförsäkringar blir möjligt också i fråga om gruppliv- och gruppensionsförsäkringar. I paragrafens 2 mom. föreslås därför ett stadgande om att ett utländskt EES-livförsäkringsbolag först fr.o.m. den 1 januari 1995 fritt får börja tillhandahålla försäkringstjänster på det sätt som avses i 8 § 1 mom. 2 punkten, i fråga om sådana gruppliv- och gruppensionsförsäkringar som ansluter sig till den försäkrades arbetsförhållande eller yrkesmässiga verksamhet. En sådan försäkring är t.ex. kollektivavtalsbaserad grupplivförsäkring av arbetstagare och icke formbunden arbetspensionsförsäkring.

1.2. Lag om skatt på vissa försäkringspremier

2 §. Enligt artikel 25 i det andra skadeförsäkringsdirektivet skall beträffande försäkringsavtal som ingås inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster, uttag av indirekta skatter och av skattelikhande avgifter på försäkringspremier kunna ske endast i den medlemsstat där risken är belägen. Dessutom skall varje medlemsstat på de företag som tillhandahåller tjänster inom statens territorium tillämpa egna nationella bestämmelser såvitt gäller åtgärder för att säkerställa uppbörd av indirekta skatter och skattelikhande avgifter. Dessa principer anses enligt direktivets ingress vara nödvändiga för att förebygga konkurrensstörningar, efter-som uttagen av indirekta skatter och övriga avgifter på försäkringspremier varierar avsevärt mellan medlemsstaterna.

Av denna anledning föreslås att i 2 § lagen

om skatt på vissa försäkringspremier stadgas att också utländska EES-försäkringsbolag som fritt tillhandahåller försäkringstjänster i Finland skall vara skyldiga att betala försäkringspremiesskatt.

Enligt paragrafens 3 mom. skall ett utländskt EES-försäkringsbolag för betalningen av skatten ha en av länsskatteverket godkänd representant med hemort i Finland, i fråga om vilken man skall tillämpa stadgandena i 88 §. Utseende av en sådan representant kan också uppställas som en förutsättning för erhållande av verksamhetstillstånd för fritt tillhandahållande av försäkringstjänster.

Länsskatteverket kan enligt 88 § omsättnings-skattelagen dessutom kräva att säkerhet ställs för betalningen av försäkringspremiesskatten.

1.3. Lag om brandskyddsavgift

1 §. Utgångspunkten för den gällande lagen är att i Finland etablerade försäkringsanstalter som bedriver brandförsäkring är skyldiga att betala brandskyddsavgift. Det kan vara fråga om ett inhemskt försäkringsbolag som fått koncession eller om en inhemsk försäkringsförening eller om ett sådant utländskt försäkringsbolag som har fått koncession och som har en agentur i Finland. Av de skäl som anges i detaljmotiveringen till lagförslaget i avsnitt 1.2 föreslås att 1 § lagen om brandskyddsavgift ändras så att också utländska EES-försäkringsbolag som fritt tillhandahåller försäkringstjänster i Finland skall vara skyldiga att betala brandskyddsavgift. Ett sådant bolag skall enligt paragrafens 3 mom. i Finland ha ett ombud för betalningen av brandskyddsavgiften. Ombudet kan t.ex. vara samma person som sköter redovisningen av försäkringspremiesskatten.

1.4. Lag om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen

1 §. Enligt 1 § (1253/87) lagen om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen skall utländska försäkringsanstalter som erhållit rätt att driva försäkringsrörelse i Finland delta i kostnaderna för försäkringsinspektionen. För att denna skyldighet att betala en avgift för försäkringsinspektionen inte skall gälla också sådana utländska EES-försäkrings-

bolag som med stöd av verksamhetstillstånd fritt tillhandahåller försäkringstjänster i Finland och som i första hand står under tillsyn av myndigheterna i hemlandet eller på driftstället, föreslås att i 1 § lagen om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen görs de erforderliga ändringarna.

Ett utländskt EES-försäkringsbolag skall för verksamhetstillstånd som avses i 8 § den föreslagna lagen om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster betala skatt enligt 10 § lagen angående stämpelskatt.

I regeringens proposition med förslag till lag om försäkringskassor och till lag om ändring av 61 § sjukförsäkringslagen (RP 93/1992 rd) föreslås att benämningen understöds-kassa ersätts med benämningen försäkringskassa.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

Enligt förslaget till lag om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster skall vid behov genom förordning utfärdas närmare stadganden om verkställigheten av lagen. I egenskap av tillsynsmyndighet för försäkringsverksamheten utfärdar social- och hälsovårdsministeriet närmare bestämmelser bl.a. om ansökan om verksamhetstillstånd, anmälan om inledande av verksamhet, placering och lokaliseringen av de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden samt om överlåtelse av försäkringsbeståndet. Förslaget till ändring av lagen om brandskyddsavgift förutsätter dessutom vissa justeringar i förordningen angående införande av lagen om brandskyddsavgift (512/47).

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft samtidigt som EES-avtalet. Om tidpunkten för ikraftträdandet skall stadgas genom förordning.

Med stöd av vad som anförs ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster**

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

Tillämpningsområde

1 §

Denna lag tillämpas på sådant fritt tillhandahållande av försäkringstjänster som från ett utländskt driftställe bedrivs i Finland av ett utländskt försäkringsbolag vars hemland är en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Genom förordning kan stadgas att denna lag skall tillämpas också på andra utländska försäkringsbolag än sådana som avses i 1 mom.

Ett försäkringsbolag som avses i 1 mom. kallas nedan *utländskt EES-försäkringsbolag* samt en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet *EES-stat*.

2 §

Denna lag tillämpas inte på

- 1) återförsäkring,
- 2) lagstadgad olycksfalls- och patientförsäkring,
- 3) atomansvarighets- och läkemedelsskadeförsäkring, eller
- 4) lagstadgad pensionsförsäkring.

Definitioner

3 §

Med *fritt tillhandahållande av försäkringstjänster* avses att ett utländskt EES-försäkringsbolag utgående från ett utländskt driftställe som anges i 4 § ingår

- 1) skadeförsäkringsavtal om en sådan i Finland belägen risk som avses i 5 §,
- 2) livförsäkringsavtal med en fysisk person som är varaktigt bosatt i Finland, eller
- 3) livförsäkringsavtal med en juridisk person vars driftställe i Finland avtalet hänför sig till.

Med *skadeförsäkring* avses verksamhet som hör till försäkringsklasserna 1—18 i EG-rådets första direktiv om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (73/239/EEG), som nämns i

bilaga IX till avtalet som gäller upprättandet av Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet).

Med *livförsäkring* avses verksamhet som hör till klasserna 1—4 i EG-rådets första direktiv om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att starta och driva direkt livförsäkringsrörelse (79/267/EEG) som nämns i bilaga IX till EES-avtalet.

Med *skadeförsäkringsbolag* avses ett utländskt EES-försäkringsbolag eller något annat därmed jämförbart försäkringsföretag som bedriver skadeförsäkringsrörelse.

Med *livförsäkringsbolag* avses ett utländskt EES-försäkringsbolag eller något annat därmed jämförbart försäkringsföretag som bedriver livförsäkringsrörelse.

4 §

Med ett *utländskt EES-försäkringsbolags utländska driftställe* avses

- 1) dess av bolagsordningen eller stadgarna framgående hemort i en EES-stat,
- 2) en sådan filial eller agentur eller byrå i en annan EES-stat som förestås av EES-försäkringsbolagets egen personal, och
- 3) en sådan i en annan EES-stat självständigt verksam person som har till uppgift att fortgående företräda EES-försäkringsbolag på samma sätt som agentur.

5 §

Med en *risk som är belägen i Finland* avses

- 1) egendom som finns i Finland, när försäkringen gäller antingen en fastighet eller en byggnad eller en byggnad och dess lösöre, lösöret dock endast till den del det har försäkrats genom samma försäkringsavtal,
- 2) ett i Finland registrerat fordon och
- 3) risk i samband med resa eller semester, om en försäkring avseende den har ingåtts för högst fyra månader och försäkringstagaren har tecknat försäkringen i Finland.

I andra fall än de som nämns i 1 mom. anses risken vara belägen i Finland, om försäkringstagaren är varaktigt bosatt här eller om för-

säkringstagaren är en juridisk person vars driftställe, som försäkringens hänför sig till, finns i Finland.

6 §

Med stor risk vid skadeförsäkring avses

1) risker som hör till skadeförsäkringsklasserna 4—7, 11 och 12,

2) risker som hör till skadeförsäkringsklasserna 14 och 15, när försäkringstagaren idkar industri eller handel som näring eller är en yrkesutövare och risken hänför sig till närings- eller yrkesutövningen, och

3) risker som hör till skadeförsäkringsklasserna 3, 8—10, 13 och 16, när näringsidkaren uppfyller minst två av följande tre kriterier:

a) balansomslutningen är minst 37 200 000 mark,

b) omsättningen är minst 76 800 000 mark, och

c) det genomsnittliga antalet anställda under räkenskapsperioden är minst 250.

Om försäkringstagaren hör till en koncern som skall uppgöra koncernbokslut skall vid tillämpningen av 1 mom. 3 punkten koncernbokslutets siffror användas.

Inledande av fritt tillhandahållande av försäkringstjänster

7 §

Ett utländskt EES-försäkringsbolag får inte, med de undantag som anges i 8 §, fritt tillhandahålla försäkringstjänster i Finland utan att social- och hälsovårdsministeriet har beviljat verksamhetstillstånd.

Ministeriet meddelar närmare föreskrifter om ansökan om verksamhetstillstånd samt om de handlingar och utredningar som skall fogas till den.

Ministeriet skall inom sex månader efter mottagandet av de handlingar och utredningar som avses i 2 mom. besluta om verksamhetstillstånd skall beviljas eller förvägras. Ministeriet kan förvägra verksamhetstillstånd endast om den verksamhet som avses i ansökan inte stämmer överens med de lagar, förordningar och administrativa föreskrifter som tillämpas i Finland.

Om ett beslut i strid med 3 mom. inte har givits inom den utsatta tiden, kan sökanden anföra besvär. Besvären anses då gälla ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Besvär kan anföras tills ett beslut med anledning

av ansökan har givits. Besvärinstansen skall underrättas om att beslutet givits. I fråga om anförande och behandlingen av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

8 §

Ett utländskt EES-försäkringsbolag får utan social- och hälsovårdsministeriets verksamhetstillstånd fritt tillhandahålla försäkringstjänster i Finland

1) genom att bevilja skadeförsäkringar för sådana stora risker som avses i 6 §, samt

2) genom att ingå försäkringsavtal med sådana försäkringstagare som på eget initiativ, antingen direkt eller genom en försäkringsmäklare som är verksam i Finland, kontaktar ett försäkringsbolags utländska driftställe.

Ett försäkringsbolag kan inleda verksamhet som avses i 1 mom. och utvidga den efter att ha gjort en anmälan om saken till ministeriet och efter att ha tillställt ministeriet de handlingar och utredningar som det begär. Ministeriet meddelar närmare föreskrifter om anmälan samt om de handlingar och utredningar som skall fogas till den.

Vad som i 1 och 2 mom. stadgas om utländska EES-försäkringsbolag skall vid sådan koassurans som avses i EG-rådets direktiv om samordning av lagar och andra författningar som avser koassuransverksamhet inom gemenskapen (78/473/EEG), till vilket hänvisas i bilaga IX till EES-avtalet, tillämpas endast på den ledande försäkringsgivaren.

9 §

Om ett utländskt EES-skadeförsäkringsbolag har en sådan representation som avses i lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland (635/89), kan bolaget från ett utländskt driftställe inom ramen för friheten att tillhandahålla försäkringstjänster bedriva endast sådan rörelse som avses i 8 § 1 mom. 1 punkten samt bevilja skadeförsäkringar som bolaget inte har koncession för i Finland.

Om ett utländskt EES-livförsäkringsbolag har en sådan representation som avses i lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland, kan bolaget från ett utländskt driftställe inom ramen för friheten att tillhandahålla försäkringstjänster bedriva endast sådan rörelse som avses i 8 § 1 mom. 2 punkten samt bevilja

sådana livförsäkringar som bolaget inte har koncession för i Finland.

Fritt tillhandahållande av försäkringstjänster

10 §

Ett utländskt EES-försäkringsbolag skall iaktta finsk lag och god försäkringssed när det fritt tillhandahåller försäkringstjänster i Finland.

Om den lag som skall tillämpas på försäkringsavtal som avses i denna lag samt om skyldigheten att betala skatt på försäkringspremier och brandskyddsavgifter stadgas särskilt.

11 §

När det krävs ett sådant verksamhetstillstånd enligt 7 § för fritt tillhandahållande av försäkringstjänster i Finland, skall utländska EES-försäkringsbolag vid livförsäkring iaktta av social- och hälsovårdsministeriet fastställda grunder, i vilka bestäms om

- 1) hur ansvarsskulden beräknas,
- 2) hur premierna beräknas,
- 3) fribrev och återköp,
- 4) påföljderna av försummad premiebetalning,
- 5) försäkringstagarens rättigheter i det fall att försäkringen av någon annan orsak än återköp upphör före den avtalade tiden eller bolaget annars går fritt från ansvar, samt
- 6) sådana till försäkringen anslutna extra förmåner som bolaget inte förbundit sig till i försäkringsavtalet.

Vid skadeförsäkring gäller i fråga om beräkning av ansvarsskuld och försäkring som beviljats för längre tid än tio år på motsvarande sätt vad 1 mom. stadgar om livförsäkring.

Ministeriet meddelar närmare föreskrifter om placering och lokaliseringen av de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden samt om hur dessa tillgångar skall motsvaras av de valutor med vilka de på försäkringsavtalen baserade förpliktelserna skall uppfyllas.

Ministeriet kan bevilja undantag från den i 1 mom. 2, 4 och 5 punkten samt i fråga om skadeförsäkring också från den i 3 och 6 punkten stadgade skyldigheten att ansöka om fastställelse för grunderna, om det inte är nödvändigt att fastställa dem för att trygga de förmåner som försäkringarna avser.

12 §

Om de grunder som stadgas i 11 § gäller

dessutom på motsvarande sätt vad som stadgas i 13 kap. 2 § 2 mom. samt 4 och 5 §§ lagen om försäkringsbolag (1062/79).

13 §

Ett utländskt EES-försäkringsbolag skall innan det ingår ett sådant försäkringsavtal som avses i denna lag underrätta försäkringstagaren om i vilken EES-stat det driftställe finns som avtalet skall ingås med.

De uppgifter som avses i 1 mom. skall nämnas i varje handling som ges till försäkringstagaren eller den försäkrade.

De uppgifter som avses i 1 och 2 mom. behöver inte ges, om avtalet gäller en sådan stor risk som nämns i 6 §.

I försäkringsavtalet eller i någon annan handling som upprättas angående försäkringskydd samt i en försäkringsansökan som är bindande för försäkringstagaren skall anges adressen till det driftställe som beviljar försäkringen samt adressen till försäkringsbolagets huvudkontor.

14 §

En försäkringsmäklare som avses i 8 § 1 mom. 2 punkten skall se till att försäkringstagaren enligt formulär som fastställts av social- och hälsovårdsministeriet undertecknar en förklaring som innehåller uppdraget till mäklaren samt uttalande om att försäkringstagaren är medveten om att tillsynsmyndigheterna i en utländsk EES-stat svarar för tillsynen över det utländska EES-livförsäkringsbolaget.

Ett EES-livförsäkringsbolag som avses i 8 § 1 mom. 2 punkten skall se till om att försäkringstagaren, innan han ingår försäkringsavtalet, enligt formulär som fastställts av social- och hälsovårdsministeriet undertecknar en förklaring om att försäkringstagaren är medveten om att tillsynsmyndigheterna i en utländsk EES-stat är ansvariga för tillsynen över det utländska EES-försäkringsbolaget.

Överlåtelse av försäkringsbeståndet

15 §

Ett utländskt EES-försäkringsbolag kan med social- och hälsovårdsministeriets samtycke helt eller delvis överlåta bestånd av inom ramen för friheten att tillhandahålla försäkringstjänster ingångna försäkringsavtal till ett annat utländskt EES-försäkringsbolag så att det först-

nämnda försäkringsbolaget går fritt från ansvar gentemot försäkringstagarna. Samtycke kan förvägras om åtgärden kränker de förmåner som försäkringarna omfattar eller om den anses äventyra en sund utveckling av försäkringsväsendet. Den som har tecknat en försäkring som ingår i det överlätna försäkringsbeståndet har rätt att häva sitt försäkringsavtal.

Ministeriet meddelar närmare föreskrifter om överlåtelse av försäkringsbestånd och försättningsarna för det samt om den hävningsrätt som avses i 1 mom. och utövanget av den.

Tillsyn

16 §

Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att av ett utländskt EES-försäkringsbolags utländska driftställe samt av en i Finland verksam försäkringsmäklare få de uppgifter som det behöver för att utföra sina uppgifter.

17 §

Utan hinder av vad som stadgas om hemlighållande av handlingar kan social- och hälsovårdsministeriet ge en annan stats tillsynsmyndigheter de uppgifter som de behöver, förutsatt att uppgifterna är sekretessbelagda i den andra staten. Ministeriet kan också ge sådana uppgifter till det egna landets myndigheter, om dessa enligt lag har rätt att ta del av dem.

Ministeriet kan också publicera statistik som på enhetliga grunder har uppgjorts över samtliga utländska EES-försäkringsbolags verksamhet, ställning och utveckling.

18 §

Om ett utländskt EES-försäkringsbolag som fritt tillhandahåller försäkringstjänster i Finland inte iakttar lag, sitt verksamhetstillstånd, sin bolagsordning eller sina stadgar, de för försäkring fastställda grunderna eller de stadganden eller föreskrifter som utfärdats med stöd av denna lag, kan social- och hälsovårdsministeriet

- 1) ge bolaget en anmärkning,
- 2) uppmana bolaget att företa rättelse inom utsatt tid, eller
- 3) förbjuda bolaget att fortsätta med det förfarande som ministeriet anser vara felaktigt.

Ministeriet kan förena en uppmaning eller ett förbud som avses i 1 mom. med vite. Vite döms ut av länsstyrelsen i Nylands län.

Om en uppmaning eller ett förbud som avses

i 1 mom. inte iakttas, skall ministeriet underätta tillsynsmyndigheterna i den EES-stat där det driftställe är beläget som tillhandahåller tjänster.

Ministeriet kan i de fall som avses i 3 mom. dessutom underrätta tillsynsmyndigheterna i försäkringsbolagets hemland.

19 §

Om ett utländskt EES-försäkringsbolag trots åtgärder som vidtagits av en tillsynsmyndighet som avses i 18 § 3 mom. eller på grund av att dessa åtgärder visat sig vara otillräckliga eller på grund av att tillsynsmyndigheten inte vidtagit dem, fortfarande överträder social- och hälsovårdsministeriets uppmaning eller förbud, kan ministeriet förbjuda bolaget att fritt tillhandahålla försäkringstjänster i Finland och, om det fått verksamhetstillstånd i Finland, begränsa eller återkalla detta.

Ministeriet kan när det begränsar eller återkallar ett försäkringsbolags verksamhetstillstånd, omhänderta bolagets egendom i Finland eller förbjuda bolaget att avyttra eller pantsätta sådan egendom.

20 §

I beslut och föreskrifter som social- och hälsovårdsministeriet har meddelat med stöd av denna lag kan ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i den ordning som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden.

Social- och hälsovårdsministeriets beslut eller föreskrift som har meddelats med stöd av 16 §, 18 § 1 mom. eller 19 § 1 eller 2 mom. kan verkställas trots att besvär anförts.

21 §

Den som

1) för ett utländskt EES-försäkringsbolags räkning fritt tillhandahåller försäkringstjänster i Finland utan sådant verksamhetstillstånd enligt 7 § 1 mom. eller i strid med 8 § 2 mom. eller 9 §, eller

2) i strid med ett förbud som social- och hälsovårdsministeriet meddelat med stöd av 19 § 1 mom. fortsätter att tillhandahålla försäkringstjänster,

skall dömas till straff så som lagen om

försäkringsbolag stadgar om olovligt bedrivande av försäkringsrörelse.

Allmän åklagare skall innan åtal väcks för olovligt bedrivande av försäkringsrörelse inhämta social- och hälsovårdsministeriets utlåtande. När domstolen behandlar brottmålet skall den ge ministeriet tillfälle att bli hört.

22 §

Den som

1) lämnar social- och hälsovårdsministeriet oriktiga uppgifter i en handling som skall ges med stöd av denna lag, eller

2) i strid med ett förbud som ministeriet har meddelat med stöd av 19 § 2 mom. avyttrar eller pantsätter egendom som ett utländskt EES-försäkringsbolag besitter i Finland,

skall dömas till straff så som lagen om försäkringsbolag stadgar om försäkringsbolagsbrott.

23 §

Den som olovligen röjer vad han vid fullgörande av i denna lag stadgade uppgifter har fått veta om ett utländskt EES-försäkringsbolag

eller någon annans ekonomiska ställning eller affärs- eller yrkeshemlighet eller om någons hälsotillstånd, skall dömas till straff så som lagen om försäkringsbolag stadgar om olovligt yppande av försäkringshemlighet.

Allmän åklagare får inte väcka åtal för ett brott som nämns i 1 mom., om inte målsågan den anmäلت brottet till åtal.

24 §

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom förordning.

25 §

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning.

Ett utländskt EES-livförsäkringsbolag får dock inte före den 1 januari 1995 på det sätt som avses i 8 § 1 mom. 2 punkten fritt tillhandahålla försäkringstjänster i fråga om sådana gruppliv- och gruppensionsförsäkringar som ansluter sig till den försäkrades arbetsförhållande eller yrkesverksamhet.

2.

Lag

om ändring av 2 § lagen om skatt på vissa försäkringspremier

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 2 § lagen den 20 december 1966 om skatt på vissa försäkringspremier (664/66) som följer:

2 §

Skyldig att betala skatt på försäkringspremie som avses i 1 § 1 mom. är försäkringsgivare som bedriver rörelse i Finland och utländska EES-försäkringsbolag som avses i lagen om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster (/).

Betalas försäkringspremie till någon annan än en i 1 mom. angiven försäkringsgivare, är försäkringstagaren skattskyldig.

Ett utländskt EES-försäkringsbolag som av-

ses i 1 mom. skall för betalningen av skatten ha en av länsskatteverket godkänd representant med hemort i Finland. Länsskatteverket kan som förutsättning för godkännandet av representanten kräva att säkerhet ställs för skattebetalningen. I fråga om representanten tillämpas vad som i 88 § omsättningsskattelagen (559/91) statgas.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning.

3.

Lag**om ändring av 1 § lagen om brandskyddsavgift**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 1 § lagen den 20 juli 1946 om brandskyddsavgift (586/46), sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 18 december 1987 (1055/87), som följer:

1 §

För effektivisering av brand- och räddningsväsendet skall för brandförsäkrad fast och lös egendom årligen betalas en brandskyddsavgift.

Brandskyddsavgift skall betalas av försäkringsanstalter som är verksamma i Finland samt av sådana utländska EES-försäkringsbolag som avses i lagen om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster (/). En försäkringsanstalt har rätt att från sin beskattningsbara inkomst vid inkomst- och förmögenhetsbe-

skattningen samt vid kommunalbeskattningen dra av brandskyddsavgiften, om den inte särskilt har burits upp hos försäkringstagarna.

Ett sådant utländskt EES-försäkringsbolag som avses ovan i 1 mom. skall i Finland ha en representant för betalning av brandskyddsavgiften.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning.

4.

Lag**om ändring av 1 § lagen om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 1 § 1 mom. lagen den 14 juli 1944 om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen (479/44), sådant det lyder i lag av den 31 december 1987 (1253/87), som följer:

1 §

För ersättande av kostnaderna för tillsynen över inhemska försäkringsbolag, utländska försäkringsföretag som erhållit koncession att driva försäkringsrörelse i Finland, försäkringsföreningar, försäkringskassor och pensionsstiftelser skall dessa för varje kalenderår i

januari betala en av social- och hälsovårdsministeriet fastställd avgift.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning.

Helsingfors den 6 november 1992

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Social- och hälsovårdsminister *Jorma Huuhtanen*

2.

Lag**om ändring av 2 § lagen om skatt på vissa försäkringspremier**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 2 § lagen den 20 december 1966 om skatt på vissa försäkringspremier (664/66) som följer:

Gällande lydelse

2 §

Skyldig att betala skatt på försäkringspremie, som avses i 1 § 1 mom., är försäkringsgivare, som bedriver rörelse i Finland.

Betalas försäkringspremie till annan än i Finland verksam försäkringsgivare, är försäkringstagaren skattskyldig.

Föreslagen lydelse

2 §

Skyldig att betala skatt på försäkringspremie som avses i 1 § 1 mom. är försäkringsgivare som bedriver rörelse i Finland *och utländska försäkringsbolag som avses i lagen om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster* (/).

Betalas försäkringspremie till *någon* annan än *en i 1 mom. angiven* försäkringsgivare, är försäkringstagaren skattskyldig.

Ett utländskt EES-försäkringsbolag som avses i 1 mom. skall för betalningen av skatten ha en av länskatteverket godkänd representant med hemort i Finland. Länskatteverket kan som förutsättning för godkännandet av representanten kräva att säkerhet ställs för skattebetalningen. I fråga om representanten tillämpas vad som i 88 § omsättningsskattelagen (559/91) statgas.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning.

3.

Lag**om ändring av 1 § lagen om brandskyddsavgift**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 1 § lagen den 20 juli 1946 om brandskyddsavgift (586/46), sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 18 december 1987 (1055/87), som följer:

Gällande lydelse

1 §

För effektivisering av brand- och räddningsväsendet skall för brandförsäkrad fast och lös egendom årligen erläggas en brandskyddsavgift.

Föreslagen lydelse

1 §

För effektivisering av brand- och räddningsväsendet skall för brandförsäkrad fast och lös egendom årligen *betalas* en brandskyddsavgift.

Gällande lydelse

Brandskyddsavgiften erlägges av försäkringsanstalt, som äger rätt att avdraga den från sin skattbara inkomst vid inkomst- och förmögenhets- samt kommunalbeskattningen, för såvitt den icke uppburits särskilt av försäkringstagarna.

Föreslagen lydelse

Brandskyddsavgift skall betalas av försäkringsanstalter som är verksamma i Finland samt av sådana utländska EES-försäkringsbolag som avses i lagen om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster (/). En försäkringsanstalt har rätt att från sin beskattningsbara inkomst vid inkomst- och förmögenhetsbeskattningen samt vid kommunalbeskattningen dra av brandskyddsavgiften, om den inte särskilt har burits upp hos försäkringstagarna.

Ett sådant utländskt EES-försäkringsbolag som avses ovan i 1 mom. skall i Finland ha en representant för betalning av brandskyddsavgiften.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning.

4.

Lag**om ändring av 1 § lagen om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 1 § 1 mom. lagen den 14 juli 1944 om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen (479/44), sådant det lyder i lag av den 31 december 1987 (1253/87), som följer:

Gällande lydelse

1 §

För ersättande av kostnaderna för tillsynen över inhemska försäkringsbolag, utländska försäkringsanstalter som erhållit rätt att driva försäkringsrörelse i Finland, försäkringsföreningar, understöds-kassor och pensionsstiftelser skall dessa *anstalter* för varje kalenderår i januari erlägga en av social- och hälsovårdsministeriet fastställd avgift.

Föreslagen lydelse

1 §

För ersättande av kostnaderna för tillsynen över inhemska försäkringsbolag, utländska *försäkringsföretag* som erhållit *koncession* att driva försäkringsrörelse i Finland, försäkringsföreningar, *försäkringskassor* och pensionsstiftelser skall dessa för varje kalenderår i januari *betala* en av social- och hälsovårdsministeriet fastställd avgift.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning.

DE AV EUROPEISKA GEMENSKAPEN FASTSTÄLLDA FÖRSÄKRINGSKLASSERNA*Skadeförsäkringsklasserna*

1. **Olycksfall** (inklusive arbetsskador och yrkessjukdomar)
 - fasta försäkringsbelopp
 - skadeersättningar
 - kombinationer av båda ovanstående
 - passagerarskada
2. **Sjukdom**
 - fasta försäkringsbelopp
 - skadeersättningar
 - kombinationer av båda ovanstående
3. **Landfordon** (andra än spårbundna)

All skada på eller förlust av

 - motordrivna landfordon
 - andra landfordon
4. **Spårbundna fordon**

All skada på eller förlust av spårbundna fordon.
5. **Luftfartyg**

All skada på eller förlust av luftfartyg.
6. **Fartyg** (högsjöfartyg, fartyg för insjö-, flod- och kanaltrafik)

Alla skada på eller förlust av

 - fartyg för flod- och kanaltrafik
 - fartyg för insjötrafik
 - högsjöfartyg
7. **Godstransport** (varor, bagage, och allt annat gods)

All skada på eller förlust av gods under transport eller bagage, oberoende av transportmedel.
8. **Brand och naturkrafter**

All skada på eller förlust av egendom (annan än egendom som omfattas av klasserna 3, 4, 5, 6 och 7) som orsakas av

 - brand
 - explosion
 - storm
 - annan naturkraft än storm
 - atomenergi
 - jordskred

9. Annan skada på egendom

Alla skada på eller förlust av egendom (annan än egendom som omfattas av klasserna 3, 4, 5, 6 och 7) som orsakas av hagel eller frost eller av någon annan händelse, som t.ex. stöld, med undantag för dem som nämnts under 8.

10. Motorfordonsansvar

All ansvarighet som uppkommer genom användning av motordrivna landfordon (inklusive fraktförarens ansvar)

11. Luftfartygsansvar

All ansvarighet som uppkommer genom användning av luftfartyg (inklusive fraktförarens ansvar).

12. Fartygsansvar (högsjö-, insjö-, flod- och kanalfartyg)

All ansvarighet som uppkommer genom användning av fartyg, skepp eller båtar i högsjöfart, på insjöar, floder eller kanaler (inklusive fraktförarens ansvar)

13. Allmän ansvarighet

All ansvarighet annan än sådan som anges under 10, 11 och 12.

14. Kredit

- insolvens (allmän)
- exportkredit
- avbetalningskredit
- hypotekskredit
- lantbrukskredit

15. Borgen

- borgen (direkt)
- borgen (indirekt)

16. Ekonomiska förluster av olika slag

- arbetslöshetsrisker
- inkomstförlust (allmän)
- dåligt väder
- förlust av förmån
- fortlöpande allmänna omkostnader
- oförutsedda handelsomkostnader
- förlust till följd av nedgång i marknadsvärde
- hyres- eller intäktsförlust
- indirekt handelsförlust annan än vad som nämnts ovan
- ekonomisk förlust ej förenad med handel
- annan ekonomisk förlust

17. Rättsskydd

Rättegångskostnader och andra kostnader i rättsliga angelägenheter

18. Turistassistans

Assistans för personer som råkar i svårigheter under resor, när de befinner sig annorstädes än i sitt hem eller på sin stadigvarande hemort.

Livförsäkringsklasserna 1—4

1. Följande försäkringsformer, när dessa grundar sig på avtal:
 - a) Livförsäkring, dvs. försäkring som omfattar särskilt kapitalförsäkring för livsfall och/eller dödsfall, livförsäkring med återbetalning av erlagda premier.
 - b) Pensionsförsäkring.
 - c) Annan personförsäkring som livförsäkringsföretag har beviljat vid sidan av liv- eller pensionsförsäkringsrörelse, dvs. särskilt försäkring mot personskada inklusive arbetsförmåga, försäkring mot dödsfall på grund av olyckshändelse och försäkring mot invaliditet förorsakad av olyckshändelse eller sjukdom.
2. Försäkring som utfaller vid äktenskaps ingående, försäkring som utfaller vid födelsen.
3. Försäkring som avses i klassen 1. a eller b och där till försäkring anslutna förmåner är genom försäkringsavtal anknutna till vissa investeringars utveckling.
4. Permanent sjukförsäkring